

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 28
Liepos-July 13, 1979

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Aliejų eksportuojančios valstybės nutarė pakelti aliejaus kainas iki 18 dol., o kai kurios net iki 23.5 dol. už statinę. Tokį kainų pakėlimą griežtai pasmerkė ir prez. Carter ir Europos bendrosios rinkos valstybės. Kainų pakėlimas sumažins JAV ūkio augimą 2.5 proc., padidins infliaciją 2.5 ct. už galioną.

Grįždamas iš Japonijos, prez. Carter buvo sustojęs P. Korėjoje ir paragino jos prez. Park Chung He stengtis pagerinti piliečių politinių ir žmogaus teisių būklę. Be to, sutarė bendrai pakviesti S. Korėją dalyvauti abiejų Korėjų ir JAV konferencijoj įtemptimui pašalinti.

Indonezija, Tailandas, Filipinai, Malaizija ir Singapūras formaliai paskelbė, kad jos daugiau nepriims Indokinijos pabėgėlių, ir pasmerkė Vietnamą už jo invaziją į Kambodiją ir už nenutrūkstantį pabėgėlių plūdimą.

Nikaragvos krizei pašalinti JAV pasiuntė į centrinę Ameriką specialų pasiuntinį William G. Bowdler ir savo ambasadorių Nikaragvai Lawrence A. Pezzullo, kurie bandys įtikinti prez. Somozą, kad jis atsistatydintų, kad parlamentas išrinktų jo įpėdinį ir kad būtų sudaryta plačios apimties pereinamoji vyriausybė arba bent kad sukilėlių paskelbta 5 asmenų junta būtų praplėsta nuosaikiųjų grupių atstovais.

Izraelis vėl nutarė okupuotose arabų žemėse iki šiol buvusiuose kariniuose postuose įsteigti pusiau karines žydų kolonijas: vakariniam Jordano krante prie Jericho miesto 3, Gazos ruože 2 ir Golan aukštumose 1 koloniją.

JAV nutarė kas mėnesį čia įkurdinamų Indokinijos pabėgėlių skaičių nuo 7,000 pakelti iki 14,000.

Indokinijos pabėgėlių reikalui aptarti JT gen. sekr. Kurt Waldheim liepos 20 šaukia 71 valstybės konferenciją.

JAV ir vakarų valstybių žvalgybos įstaigos teigia, kad Sov. S-gos karinė galybė labiausiai išaugianti 1980 dešimtmety, bet tuo pačiu metu jos ekonominė būklė tiek pablogėjanti, kad tai galės sukelti jos byrėjimą. Siekdama nukreipti gyventojų dėmesį, ji galinti tada imtis karinių nuotykių.

Naujoji karinė Ghanos vyriausybė, spaudžiama tarptautinės opinijos ir Nigerijos grasinimo nutraukti jai aliejaus teikimą, paskelbė nevykdydanti daugiau mirties sprendimų buvusios vyriausybės nariams ir pareigūnams.

Italijos komunistų partija nutarė pereiti į vyriausybės opoziciją, o krikšč. demokratų partijoj sustiprėjo nusistatymas komunistų neįsileisti į vyriausybę.

V. Vokietijos parlamentas nutarė ir toliau tęsti karo nusikaltėlių ieškojimą ir jų teismus.

Meksikos parlamento rinkimus laimėjo vyriausybės partija, iš 300 parlamento narių išrinkdama 281 atstovą.

Irano vyriausybė paskelbė amnestiją visiem buvusiem kariuomenės ir policijos nariams, kurie nepasižymėjo kalinių kankinimu ir žudynėm.

Mirusio Alžiro prez. Houari Boumedienne įsakymu nuo 1965 namų arešte laikytam jo pirmtakūnui Ahmed Ben Bella buvo leista judėti netoli savo namų ir priimti lankytojus.

Jemene buvo nuslopintas perversmas prieš prez. Ali Abdulah Saleh.

Sov. S-goj buvo žymiai pakeltos kainos prabangos reikmenim.

KOVA PRIEŠ ATP NUOSTATUS IŠ LIETUVOS K. BAŽNYČIOS KRONIKOS NR. 37

(tęsa iš praeito nr.)

“Visuotiniai religinių bendruomenių ir tikinčiųjų grupių susirinkimai (išskyrus pamaldas) vyksta... vykdomajam komitetui leidus” (12 str.).

Reiškia, be rajono leidimo negali susirinkti net 3-4 tikinčiųjų grupės asmenys aptarti savo tikėjimo dalykų. Šis straipsnis prieštarauja Visuotinei žmogaus teisių deklaracijai, skelbiančiai, kad “Kiekvienas žmogus turi teisę į laisvę... dalyvauti taikinguose susirinkimuose” (20 str. 4), ir sudaro įspūdį, kad valstybė į tikinčiuosius žiūri kaip į nusikaltėlius, kurių kiekvienas žingsnis privalo būti kontroliuojamas. Šitokie Nuostatai dirbtinai iššaukia tikinčiųjų nepasitenkinimą, nepasitikėjimą ir priešišumą valstybei, o tai labai kenkia normaliam visuomenės vystymuisi.

Religinė bendruomenė “iš savo narių tarpo visuotiniame tikinčiųjų susirinkime atviru balsavimu išrenka vykdomuosius organus” (13 str.).

Jeigu “Bažnyčia Lietuvos TSR atskirta nuo valstybės” (LTSR Konstitucija, 50 str.), tai argi valstybei privalo rūpėti, koks bus religinėje bendruomenėje balsavimas — slapta ar viešas? Tikintieji reikalavimą, kad religinėje bendruomenėje balsavimas būtų viešas, supranta, kaip valdžios pastangą sutrukdyti išsirinkti tinkamus religinės bendruomenės atstovus. Kadangi valdžios pareigūnams Nuostatai nedraudžia dalyvauti religinės bendruomenės visuotiniame susirinkime, tai pareigūnai moraliskai gali prievartauti religinės bendruomenės narius išrinkti ne bendruomenei, o rajono vykdomajam komitetui pageidaujamus asmenis.

Jeigu “viešas balsavimas” nedavė rezultatų ir tikintieji išsirinko sąmoningus ir aktyvius religinės bendruomenės atstovus, tai rajono vykdomasis komitetas turi teisę savavališkai bet kurį asmenį nušalinti iš religinės bendruomenės vykdomojo organo sudėties (14 str.). Taigi ateistinė valdžia per vykdomuosius komitetus nori administruoti Bažnyčią ir ją pajungti savo reikalams.

“Religiniai susivienijimai neturi teisės organizuoti vaikų ir jaunųjų specialių susirinkimų...” (17 str.). Dėstyti tikybą gali būti leidžiama tik dvasinėse seminarijose.

Mokyklose tikintieji moksleiviai yra verčiami rašyti išvairias bedieviškas moksleivių organizacijas, kas prieštarauja Visuotinei deklaracijai, skelbiančiai,

(nukelta į 2 psl.)

Kongrese birželio 26 buvo apklausinėjami apie Pabaltijo valstybes, apie tų kraštų žmogaus ir tautos teises. Tiems klausimams išryškinti buvo pakviesta eilė liudininkų. Iš k. Gunarų Meierovics — Jungtinio Amerikos Baltų Tautinio Komiteto pirmininkas, dr. Kazys Bobelis — Pasaulinės Pabaltiečių Federacijos pirmininkas, Paulius Vaicekauskas, neseniai atvykęs iš Lietuvos, Marija Rudienė, Balfo pirmininkė, ir pakomisijos sekretorė. Nuotr. Juris Bilmanis

LIETUVOS KOMUNISTAI APIE “NACIONALIZMO” PAVOJUS

Gegužės 16 įvykusiame Lietuvos komunistų partijos centro komiteto plenumo buvo kalbėta apie “nacionalizmo” pavojus. Ši “nacionalizmo” tema ir “priešiškos ideologijos” pavojai užėmė ypač daug vietos LKP CK pirmojo sekretoriaus P. Griškevičiaus pranešime. Jis pabrėžė, jog “nacionalistiniai prietariai yra labai gajūs, ... tvirtai laikosi kaikiurių žmonių psichologijoje ir sąmonėje net tada, kai objektyvių prieštarių kokiems nors antagonizmams nacionaliniuose santykiuose jau nebėra. Šis teiginys ypač svarbus turint galvoje tai, kad praeities atgyvenas aktyviai kursto imperializmo šalių reakciniai sluoksniai”. Griškevičius priminė, kad “antikomunizmo ideologai”, ir “jų pakalikai iš lietuvių reakcinės emigracijos sluoksnių tebesistengia vystyti ardomąją politinę veiklą, šmeižti socializmą”.

Griškevičius perspėjo, kad kur “politinis auklėjamasis darbas” dirbamas “silpnai, nekryptingai” ir kur “reikiama išsilaikinti” žmonių, “ypač jaunųjų”, dvasinį pasaulį, ten “neuzsigrūdinę žmones gali pasiduoti klastingam priešiškos ideologijos poveikiui”. Todėl..

būtina ir toliau “Aktyviai skiepyti jaunimui nemirtingas marksizmo-leninizmo idėjas” ir jį auklėti “internacionalizmo ir tautų draugystės dvasia”.

Viena Griškevičiaus pastaba atrodo esanti nukreipta ne tik į “nacionalistus”, bet ir į tautiška

nusiteikusius žmones komunistų partijoje: “Lietuvos Komunistų partijos Centro Komitetas niekada nesitaikstė ir nesitaikstys su tuo, kad gali padaryti nors ir mažiausią žalą šiai (tarybinės visuomenės) vienybei, ryžtingai kovojai ir kovos prieš bet kurias nacionalistines nuotaikas”.

Griškevičius entuziastiškai pritarė naujai rusifikacijos kam-

(nukelta į 2 psl.)

PREZ. CARTER PASKELBĖ PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITE

JAV prezidentas J. Carter birželio 22 pasirašė po proklamaciją, kuri skelbia Pavergtųjų Tautų Savaitę, prasidedančią liepos 15. Prezidento proklamacijoj rašoma:

“Prieš 20 metų aštuoniasdešimt šeštas kongresas pavedė ir paprašė prezidentą paskelbti kasmet trečiąją liepos savaitę Pavergtųjų Tautų Savaitę.

Nežiūrint kaip daug pasaulis pasikeitė per praėjusią generaciją, mūsų šalies pagrindinis tikėjimas į žmonių laisvę liko nepasikeitęs. Amerikiečiai dabar, kaip ir per visą mūsų istorijos laikotarpį, lieka įsitikinę, kad laisvė ir tautinė nepriklausomy-

bė yra viena pasaulinių žmonių įgimtų teisių.

Atsimindami savo demokratinį palikimą ir savo įsipareigojimus žmogaus teisėms, pasinaudokime šia proga pakartoti savo pasigėrėjimą visais vyrais ir moterimis pasaulyje, kurie pasiaukoję dirba laisvės idėjai. Prisimindami savo turtingą ir įvairų palikimą, išreikškime savo pagarbą ir pritarimą viso pasaulio žmonėms, kurie vis dar siekia šių idealų įgyvendimo savo žemėse.”

Prezidentas kviečia visus JAV žmones tą savaitę minėti tinkamomis iškilmėmis ir veiksmais, kviečia “pakartoti savo atsidavimą idealam, kurie mus jungia ir įkviečia kitus”.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis yra didelis įvykis ir okupuotoje Lietuvoje. Didysis minėjimas numatomas ši rudenį. O spaudoje jau ir dabar rašoma apie vieną ar kitą universiteto veiklos aspektą. Štai “Pergalės” nr. 4 aukštojo ir specialiojo mokslo ministerio **Henriko Zabulio** straipsnis “Šimtmečių humanitarinė mintis”, kuriame metamas žvilgsnis į 16-ojo amžiaus Europos kultūrinį gyvenimą, apžvelgiama reformacijos banga tometinėje Lietuvoje, plačiau sustojama prie kolegijos ir universiteto įkūrimo, suminiama žymesnieji rektoriai, profesoriai ir mokslininkai. Straipsnis palyginti objektyvus, nors marksistinė metodologija ir neleidžia autoriui bešališkai kalbėti apie įėjusių darbų ir jų nuopelnus. Autorius džiaugiasi, kad Vilniaus universitetas jau prieš šimtus metų buvo pasiekęs pasaulinio garso ir buvo labai rimta mokslo įstaiga Rytų Europoje. H. Zabulis kreipia dėmesį į lituanistinius dalykus Vilniaus universitete. Nors lietuvių kalba ir neturėjo savo katedros, bet dėstytojai plačiai lietė Lietuvos istoriją, o teologijos fakultete veikė pamokslininkų būreliai, kurie mokėsi ir lietuvių kalbos. Universiteto spaustuvė išspausdino M. Daukšos ir K. Sirvydo raštus. Universitetas išauklėjo A. Mickevičių, S. Stanevičių, M. Valančių, S. Daukantą ir daugelį kitų, dirbusių lietuvių kultūros darbu. Geru žodžiu minima ir Katalikų dvasinė akademija, išaugusi iš teologijos fakulteto ir 1842 perkelta į Petrapilį. Teigiamai vertinamas ir Kauno universitetas, davęs pagrindą ir dabartiniam Vioniaus universitetui. Autorius plačiau sustoja ties dabartinio Vilniaus universiteto Lietuvių kalbos ir literatūros katedra. Sumini žymiuosius tos katedros profesorius: V. Mykolaitį-Putiną, J. Balčikonį, K. Korsaką, Z. Zinkevičių, J. Kazlauską, B. Pranskų, J. Lebedį, J. Būteną, V. Mažiulį, J. Palionį, A. Jovaišą, A. Sprindį, V. Arešką, P. Česnuolevičiūtę, J. Girdzijauską, L. Lisenkaitę, E. Bukelieng, V. Daujotytę, D. Sauką ir kitus. Apie universitetą autorius kalba su pasididžiavimu.

— Tame pat “Pergalės” numeryje poetas **Justinas Marcinkevičius** išspausdino Vilniaus universiteto sukakčiai skirtą poemą “Pažinimo medis”. Penkiapėdžiū jambu parašytuose devyniuose fragmentuose poetas sustoja ties ryškesniais universiteto gyvenimo momentais. Pradžioje duodamas Vilniaus vaizdas 1579 metais. Gana dramatiškai parodytas iškilmingas universiteto atidarymas:

Kai trenkė trečias šūvis — iš bažnyčios procesija išėjo. Iškilmingai sulipo ant paukštino.

Plaukstės šilkinės vėliavos. Užvis aukščiau iškilus, sklendė vėliava su auksu išsiuvinėtais žodžiais. Kas moko, kas skaitė: ALMA

ACADEMIA ET UNIVERSITAS VILNENSIS. Kiek žemiau: SOCIATATIS IESU. Atskiras fragmentas ryškina visų Valerijono įkurtą bendrąbutį neturtingiesiems lietuvių jaunuliams. Dramatiškai parodyta K. Sirvydo veikla, jo lietuviški veikalai, pamokslai ir jo mirtis. Poema šilta liečia poetą Sarbievijų, jo susižavėjimą Vilniumi ir Lietuvos gamta. Šiltomis spalvomis nutapytas profesorius Liauksminas, taip pat kuklūs lietuvių kalbos seminaras. Poema užbaigiama pėsčio S. Daukanto kelione į Vilnių. Visoje poemoje dėvlika pagarba ir meilė lietuviškam žodžiui.

— Kompozitorių sąjungos atstuntajam suvažiavime valdybos pirmininkas **Vytautas Laurušas** savo ataskaitiniame pranešime apžvelgė ketverių metų okupu-

toš Lietuvos muzikinį gyvenimą. Per tą laiką sukurtos ir pastatytos kelios originalios operos: **Juliaus Juzeliūno** “Sukilėliai”, **Broniaus Kutavičiaus** opera vaikams “Kaulo senis ant geležinio kalno” (Sigito Gedos libretas lietuviškų pasakų motyvais), **Giedriaus Kuprevičiaus** opera “Ten viduje” (jo paties libretas), **Viačeslavo Ganelino** opera “Raudonplaukė melagė” (sukurta Maskvos kameriniam teatrui, pastatyta 1978). Dar šiais metais busiančios pastatytos dvi operos: **Jurgio Juozapaitio** opera vaikams “Marių paukštis” (Sigito Gedos libretas) ir **Eduardo Balsio** opera pagal J. Sudermano novelę “Kelionė į Tilžę” (paties kompozitoriaus libretas), **Pranešėjas** pripažino, kad lietuviškas baletas išgyvena krizę. Čia tėra tik **Antano Rekašiaus** baletas “Aistros”, **Mindaugo Urbaičio** “Dainuojantis ir šokantis mergaitės vieversėlis”. Buvo kartojami **Eduardo Balsio** “Eglė žalčių karalienė” ir **Juozo Gruodžio** “Jūratė ir Kastytis” baletai. Šventinių vokalinų-simfoninių kūrinių sukūrė: **Vytautas Barkauskas** oratorijai “Nusilenk savo žemei” (žodžiai Antano Drilingos), **Eduardas Balsys** dvi kantatas “Leninui šlovė” ir “Slovė neišblės” (žodžiai Eugenijaus Matuzevičiaus), **Valentinas Bagdonas** kantatą “Draugystė” (žodžiai Algimanto Baltakio) ir “Taikos simfoniją” — kūriny chorui, vargonams ir styginiam orkestrui, **Borisas Borisovas** — simfoniją balsui ir simfoniniam orkestrui “Salomėja Neris”, **Giedrius Kuprevičius** oratoriją “Darbas ir duona” (žodžiai Algimanto Mikutos), **Teisutis Makasinas** — kantatą M.K. Čiurlionui pagerbti “Saulės poema” (žodžiai Marcelijaus Martinaičio), **Vytautas Montvila** — kantatą “Čiurlionis”, **Bronius Kutavičius** — oratoriją “Paskutinės pagonių apeigos” (žodžiai Sigit Gedos). Simfonijų ir kamerinių kūrinių sukūrė: **Justinas Bušinskas**, **Jurgis Juozapaitis**, **Vytautas Juozapaitis**, **Jonas Tamulionis**, **Borisas Borisovas**, **Jurgis Gaizauskas**, **Antanas Račianas**, **Feliksas Bajoras**, **Bronius Kutavičius**, **Eduardas Balsys**, **Osvaldas Balakauskas**, **Vytautas Barkauskas**, **Vytautas Jurgutis**, **Antanas Rekašius**, **Vytautas Montvila**, **Benjaminas Gorbulskis**, **Jonas Novakauskas** ir kiti. Blogiau buvę su dainų kūrimu. V. Laurušas nusiskundė, kad neturį dainų apie partiją, didžiąją tėvynę, Leniną, apie darbinių, kolchozinių kaimą, gerų dainų komjaunuliams, studentams, moksleiviams. Trūkstant geresnių kūrinių pučiamiesiems orkestrams...

— Į komunistinę propagandą įkinkoma ir muzika. V. Laurušas savo pranešime reikalavo, kad kompozitoriai rinkytųsi aktualias temas: “socialistinio internacionalizmo, tarybinio patriotizmo, tautų draugystės, taikos ir darbo temas”. O Lietuvos komunistų partijos centro komitetas net sveikinime kompozitorių suvažiavimui reikalavo muzikoje įgyvendinti “lenininius partiškumo ir liaudiškumo principus, kūriniuose atspindėti nūdieną ir duoti atkirtį buržuazinės ideologijos apraiškoms”.

— Jau ruošiamasi iškilmingai rudenį paminėti Lietuvos pavergimo 35-erių metų sukaktį. Bolševikų sugrįžimas 1944 metais vadinamas Lietuvos išlaisvinimu. Į minėjimus turėsiančios įsijungti ir meninės pajėgos. Tas minėjimas bus prievartinis, nes žmonės gerai atsimena, kaip vokiečių okupaciją tada pakeitė daug žiauresnė bolševikų okupacija, atsimena raudonarmiečių ir saugumiečių žiaurumas. O minėjimuose bus garbinami okupantai.

— Lietuvos dailės muziejaus centriniuose rūmuose Vilniaus tris savaites buvo atidaryta **prancūzų žymiųjų dailininkų** paroda, atvežta iš Japonijos pagal kultūrinių mainų programą.

Pr. N.

Savaitės įvykiai

JAV vyriausybė planuoja padidinti savo karines pajėgas Indijos vandenynė ir Persijos įlankoj, sudarant ten pastovų karo laivų junginį ir į Persijos įlanką pasiunčiant karo lėktuvų viziui.

Izraelis uždraudė JAV kvakerių sektos įkurtam teisinės pagalbos centrui teikti teisinę pagalbą vakarinio Jordano kranto arabam.

Atsistatydinęs ir į Britaniją vykęs Ugandos buv. prez. Jusufu Lule buvo sulaikytas Tanzanijoje, iš kur jam neleidžiama išvykti ir draudžiama su bet kuo susitikti. Protestuojant prieš jo priverstinį atsistatydinimą, Ugandoj buvo surengta daug demonstracijų.

Arabų lygos valstybės, Egiptui jau nedalyvaujant, savo gen. sekretorium išrinko Tuniso informacijos ministrą Chedi Klibi, kuris savo kalboj pagyrė JAV už jų vedamą Art. Rytų politiką ir ragino arabų valstybes labiau paremti palestiniečių reikalus.

R. Vokietija, nusižengdama 4 didžiųjų sudarytam Berlyno statutui, R. Berlyno atstovus padarė nuolatiniais R. Vokietijos parlamento nariais.

Sov. S-ga jau antrus metus iš eilės nepajėgia išpildyti aliejaus gamybos planu.

JAV susirūpino, kad Izraelis, puldinėdamas pietiniam Libane esančias palestiniečių bazines, naudoja jam JAV suteiktus modernius ginklus, bet Izraelio ministerių kabinetas nutarė ir toliau puolimus vykdyti.

Kinija pradėjo bausti už bandymą pabėgti į Hong Kongą: už pirmus du bandymus baudžiama kalėjimu iki 2 m., o už trečią — mirtim.

Californijos universiteto mokslininkai planuoja pastatyti didžiausią pasauly teleskopą, kurio veidrodžio skersmuo turės 10 m ir kuris galės praskverbti į dar paslaptim apgaubtas tolimas visatos erdves. Šiuo metu didžiausią teleskopą turi Sov. S-ga, bet jis yra žymiai atsilikęs nuo mažesnių Vakarų teleskopų.

Mažos Šv. Liucijos salos, priklausiusios Britų imperijai, parlamento rinkimus laimėjo kairioji darbo partija.

Venecuelos komunistų partijos narys poetas Ali Lamedas 1966 persisamdė dirbti Š. Korejai propagandos vertėju, bet 1967 ten buvo nuteistas 20 m. kalėti. Amnesty International pastangom jis buvo nesenai išlaisvintas ir pareiškė, kad buvęs labai žiauriai kankinamas.

Bolivijoje per vykusius prezidento rinkimus į šį postą veržėsi net 8 kandidatai ir nei vienas nesurinko pakankamos daugumos. Dabar prezidentą teks rinkti kongresui iš 3 daugiausia balsų surinkusių kandidatų.

Iš Lietuvos K.B. Kronikos Nr. 37

(atkelta iš 1 psl.)

kad "niekas negali būti verčiamas stoti į kokią nors organizaciją" (20 str.). Religinį moksleiviai turi dalyvauti "specialiuose" — ateistiniuose, pionierių ir komjaunuolių susirinkimuose, tačiau jiems uždrausta, drauge susirinkus, pagilinti savo tikėjimą, net pasimokyti giedoti religines giesmes, nes visa tai laikoma "specialiu susirinkimu". Nuostatų 17-sis str. tiesiogiai prieštarauja Visuotinės deklaracijos 20-jam str., garantuojančiam kiekvienam žmogui (ir vaikui, ir moksleiviui, ir jaunuoliui) teisę į laisvę dalyvauti taikinguose susirinkimuose.

Nuostatų 18-sis str. kalba apie "dvasinės mokyklas", kurios Tarybų Lietuvoje yra uždraustos, o vienintelė Kunigų seminarija Kaune — griežtai limituota ir stropiai kontroliuojama valdžios pareigūnų. 1966 gegužės 12 d. įsaką LTSR uždraudė organizuoti mokinių religinį mokymą. Iš tikrųjų šis ATP įsakas yra negaliojantis, nes tiesiogiai prieštarauja tarptautinei konvencijai "Dėl kovos su diskriminacija švietimo srityje", kuri Tarybų Sąjungoje įsigaliojo 1962 lapkričio 1. Šios Konvencijos 6 str. nurodo, kad tėvai turi turėti galimybę "užtikrinti religinį ar dorinį vaikų auklėjimą, atitinkantį pačių tėvų įsitikinimus". Nuostatų 17 ir 18 straipsniai atima iš tikinčiųjų tėvų galimybę tokį auklėjimą užtikrinti. Remiantis 1966 gegužės 12 d. ATP įsaku visa eilė Lietuvos kunigų — Juozas Zdebskis, Prosperas Bubnys, Antanas Šeškevičius — buvo nubausti kalėti tik už tai, kad, tėvų paprašyti, pamokė jų vaikus tikėjimo tiesų.

Pagal 18 str. gali būti apkaltintas net senelis, pasakoja apie

Sov. S-ga užbaigė tiesti antrą transibirinio geležinkelio 343 mylių tarpą nuo Urgal iki Berezovka. Ši linija buvo pradėta tiesti 1940, panaudojant tam reikalui stovyklų vergus. Darbui paspartinti naudojama ir kariuomenė. Darbus numatoma užbaigti 1983. Pirmoji linija kurį tarpą eina Kinijos pasieniu ir dėlto yra nesaugi.

Sovietų už priešsovietinę agitaciją 1978 nuteistas 3 m. darbo stovyklos Gruzijos literatūros kritikas Zviad Gamsakhurdian per televiziją viešai apgailestavo savo darbus ir buvo paleistas iš kalėjimo.

Iškeisto į sovietų šnipus ir į JAV atvykusio kovotojo už ukrainiečių teises Valentin Moroz žmona ir sūnus gavo išvažiavimo vizas.

Irano vyriausybė nacionalizavo visą didesnio masto metalų pramonę ir visų pabėgusių pramonininkų turtus.

Į Norvegiją atbėgo neginkluotas sovietų kareivis ir paprašė politinio pabėgėlio teisių. Sov. S-ga pareikalavo jį grąžinti.

Dievą savo anūkams. Leidimas dėstyti tikybą tik dvasinėse mokyklose, kurios yra uždraustos, yra iš esmės klatingas, slepia savyje užmojų kuo greičiau sunaikinti religiją. 18-sis str. palieka ateityje galimybę uždrausti kunigams sakyti pamokslus, nes pamokslavimas bažnyčiose ir yra tikybės dėstyimas ne dvasinėse mokyklose. Pagaliau 18-sis str. prieštarauja ir Visuotinei deklaratijai, kuri kiekvienam žmogui suteikia "laisvę ieškoti gauti ir platinti informaciją bei idėjas bet kuriomis priemonėmis ir nepriklausomai nuo valstybės sienų" (19 str.). Tai kodėl Nuostatai tikybės dėstyamą apriboja kažkokiomis sienomis?

-o-
Kunigams leidžiama atlikti kulto apeigas tik jų aptarnauja-

mos religinės bendruomenės teritorijoje ir bažnyčioje (19 str.).

Kristus įsakė savo mokiniams eiti ne į valdžios leistą religinę bendruomenę, bet "į visą pasaulį" (Mt. 29, 19) ir skelbti Evangeliją visiems — pagonims, tikintiesiems ir ateistams. 19 str. nuolat verčia kunigus prasikalsti savo sąžinei, o tikintiesiems trukdo atlikti tikėjimo uždėtas pareigas. Pavyzdžiui, valdžios pareigūnai, trukdydami kunigams atlaikyti ar rekolekcijų metu padėti vieni kitiems, tuo pačiu sukludo tikintiesiems prieiti Velykinės išpažinties ar gauti atleidus ir niekais paverčia LTSR Konstitucijos garantuotą "kulto laisvę". 19-sis str. prieštarauja ir Visuotinei deklaracijai, kuri kiekvienam žmogui suteikia teisę laisvai platinti savo idėjas "nepriklausomai nuo valstybės sienų" (19 str.), juo labiau nuo religinės bendruomenės teritorijos ribų.

(Bus daugiau)

PAS FLORIDOS LIETUVIUS

Palm Beach apylinkėj veikiančių lietuviškų organizacijų atstovų pasitarimas įvyko gegužės 16. Tartasi derinti lietuviškų organizacijų veiklą bei tautinių švenčių ir kitų renginių ruošą. Pasitarime dalyvavo LB Palm Beach apylinkės pirm. Z. Strazdas, Aukšinio Kranto LB apylinkės pirm. P. Urbutis, Palm Beach Lietuvių Klubu pirm. V. Mickus, Lietuvos Dukterų Dr-jos pirm. A. Pilypavičienė.

Lietuvos Dukterų Dr-jos vietinis skyrius surengė Motinos dienos minėjimą gegužės 6. Mišios už gyvas ir mirusias motinas aukotos St. Paul of the Cross bažnyčioj. Po pamaldų tos pačios parapijos s alėj minėjimui vadovavo R. Zotovienė. Pagrindinę kalbą pasakė viešnia iš St. Petersburgo A. Karnienė.

Palm Beach Lietuvių Klubas gegužės mėn. susirinkime prisiminė Motinos dieną. Meninėj programoj buvo pagerbtos motinos, Stasiai ir klubo pirmininkas Vincas Mickus jo deimantinės amžiaus sukakties proga. Ki-

tas klubo narių susirinkimas įvyks spalio mėn. pirmą šeštadienį.

Lake Worth Lietuvių Klubas, kuriam pirmininkauja Vincas Dovydaitis, gegužės 12 d. narių susirinkime paminėjo ne tik Motinos, bet ir Tėvo dieną, nes kitas susirinkimas įvyks tik spalio 13.

LB Palm Beach apylinkėj balandžio mėn. surengė lietuvišką gegužinę, kuri praėjo gražioj nuotaikoj ir atnešė nemažą pelno apylinkės kasai.

LB Aukšinio Kranto apylinkės valdyba, kurios pirmininku yra Pranas Urbutis, numato surengti kariuomenės šventės minėjimą ir bendras Kūčias. Svarstomas ir Naujųjų Metų sutikimo klausimas.

Sunny Hills, Fla., įsikūrus didesniai lietuvių būriui, įsteigta Lietuvių Bendruomenės apylinkė, kurios valdybą sudaro: prof. E. Putvytė, J. Čepukienė ir K. Aleksandravičius. Teigiama, kad šioj vietovėj lietuviams jau parduota 480 sklypų ir yra įsikūrusi 21 lietuviška šeima.

— L.Ž.K.

LIETUVOS KOMUNISTAI APIE "NACIONALIZMO" PAVOJUS

(atkelta iš 1 psl.)

panijai ir, nenukrypdamas nuo Brežnevo terminologijos, liaupsino rusų kalbą. Pasak jo, jaunimas baigiantis vidurinį mokslą, turėtų "tobulai mokėti ne tik lietuvių, bet ir rusų kalbą". Jis teigė, kad komunistų partija užtikrina "visišką kiekvieno šalies piliečio laisvę kalbėti, mokyti ir auklėti vaikus bet kuria kalba". (Kaip lietuviams Sibire, Baltarusijoje, Latvijoje?)

Lietuvoje, kalbėjo Griškevičius, bus "diegiamos socialistinės tradicijos vietoj senų, atgyvenusių". Jis paminėjo ir etnografinius ansamblius, meno sa-

viveiklos kolektyvus bei krašto tyros darbą, apie kurių varžymą yra daug rašiusi lietuvių savilaidinė spauda.

Kalbėdamas apie menininkus ir rašytojus, Griškevičius pareiškė, jog partija visokeriopai remia tuos kūrėjus, kurie "visuomet aiškiai išreiškia savo pilietinę poziciją, klasiniu partiniu požiūriu vertina Lietuvos praeitį". Redaktoriams jis prikišo "pasaulėžiūrinio kryptingumo stoką". Griškevičius išskyrė "Kultūros Barų" žurnalą, kuriame buvę "nemaža trūkumų", dėl kurių Lietuvos komunistų partijos Centro Komitetui "teko sustiprinti žurnalo vadovybę". Tačiau, nusiskundžia Griškevičius, "iš to fakto ne visi redaktoriai padarė reikiamas išvadas", partijai ir toliau "kelia nerimą nepakankamai ryškus pasaulėžiūrinis kryptingumas, nenuoseklus marksistinės metodologijos pasyvumas... kaikiurių spaudos leidinių straipsniuose".

Vienu klausimu Griškevičiaus kalba nedaug skyrėsi nuo "Aušros" ar "Kronikos". Jis skundėsi, jog "dar daug valstybės apgaudinėjimo, socialistinės nuosavybės grobstymo, kyšininkavimo, spekuliacijos, chuliganizmo... Dideli grobstymai buvo atskleisti Telšių tarptarjoninės didmeninės prekybos bazėje, Vilniaus skaičiavimo mašinų gamykloje, Vilniaus rajono Kenos kolūkyje ir kitur... Aukštas nusikaltimo lygis didžiausiuose miestuose, besivystančiuose centruose ir priemiestiniuose rajonuose. Didėja nusikaltimų skaičius Biržų, Pasvalio, Šakių, Šilutės, Švenčionių ir kituose rajonuose". Nepilnamečių nusikalstamumas didėja Biržų, Kedainių, Šilutės, Tauragės, Mažeikių ir kituose rajonuose". (Elta)

DOVANA — IRENOS VELONSKIENES SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, I.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamas garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

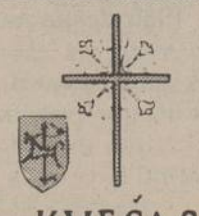
SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Rezidencinės ir Komerčinės Nuosavybės Apartmentai • Kondominijai • Nuomavimas	
FLORIDA REAL ESTATE	Angelė E. Karnienė REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706 Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NAUJAUSIOS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Del informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

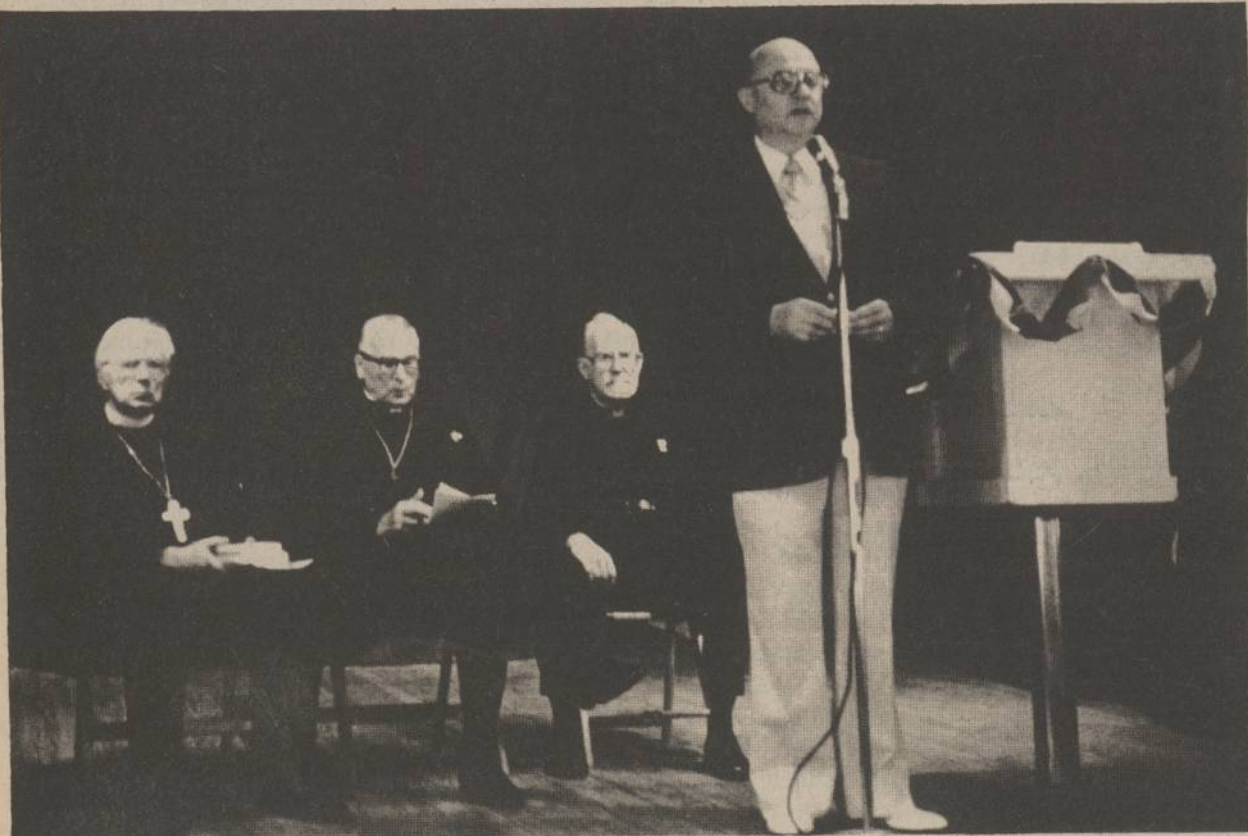
LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.	 KVEČAS JONAS 1933 + 1976
Fasolino MEMORIALS 66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS Phones: 326-1282 326-3150 TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE	

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Lietuvos atsiminimų radijo dienoje birželio 17 buvo prisiminti tragiškieji birželio trėmimai. Buvo surengta ekumeninio susikaupimo valandėlė. Iš k. kun. Z. Kristbergs — latvių liuteronų parapijos klebonas, kun. R. Reinaru — estų liuteronų parapijos klebonas, prel. Jonas Scharnus, Švč. Trejybės liutavių parapijos klebonas Newark, N.J. Kalba minėjimo vedėjas prof. dr. Jokūbas Stukas. Minėjimas įvyko birželio 17 Lakewood, N.J. Nuotr. Ed. Šulaičio

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiuma • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Pavergtieji šaukiasi

Ateities istorikai gal mūsų amžių pavadins užgrobinų ir pavergimo amžiumi. Atrodo, kad tai grynas paradoksas taip kalbėti. Juk mūsų amžius pasižymi aukščiausia civilizacija, nuostabiais išradimais, žmonijos technologijos laimėjimais. Žmogus pasiekė net mėnulį, bet — atverskime ir kitą medalio pusę.

Argi žemėje kada buvo tiek daug prievartos, smurto, persekiojimo, kaip dabar. Kiek kalbėta, šaukta, protestuota, kad reikia išlaisvinti pavergtas Afrikos tautas. Jos išsilaisvina, bet kas iš to, kad kolonializmas persikėlė į senus kultūringus kraštus — į Europą, Aziją. Visur, kur tik palietė komunizmas, ten nebėra demokratinės laisvės — nėra nei spaudos, nei tikėjimo laisvės. Tautos turi nusilenkti Maskvos diktatoriumi, jiems padėkoti už tai, kad jas "išlaisvino" iš demokratinio, laisvo gyvenimo ir atidavė save sovietinio gyvenimo vergijai.

Paziūrėkite į žemėlapi, kas buvo Sovietų Sąjunga prieš antrąjį pasaulinį karą, ir kas po jo, kas dabar yra. Ji plečiasi ir punta, pavergdama vis daugiau ir daugiau tautų.

Pabaltiečiai gerai žino, ką reiškia sovietinis "išlaisvinimas", kai tūkstančių tūkstančiai buvo išvežti į Sibiją, uždaryti kalėjimuose, nukankinti. Ir taip daina be galo. Ir už ką? O už tai, kad jie buvo patriotai, kad norėjo mylėti savo tėvynę ir jai dirbti. Už tai, kad jie buvo padorūs piliečiai.

Sovietai, vykdydami savo ekspansiją, nori, kad visi tylėtų ir nekalbėtų. Kas jų prartyta, apie tai negalima nė kalbėti. Geriau laisvuosius juodinti. Tokiu atveju jie pakerta laisvųjų pasitikėjimą savimi ir silpnina jų puolamąją jėgą.

Jungtinės Amerikos Valstybės dar prezidento Eisenhowerio

laikais paskelbė, kad tie užgrobtieji kraštai negali būti užmiršti. Juos reikia nuolat prisiminti ir išryškinti jų siekimus. Taip ir atsirado Pavergtų Tautų savaitė.

Siemet ji rengiama nuo liepos 15 iki liepos 22. Štai Pavergtų Tautų komitetas išsiuntinėjo lapelius, kviesdamas į minėjimą. Ant lapelio šono surašyta, kas šiuo metu yra pavergta. Štai tas pavergtųjų sąrašas:

Albanija, Armenija, Azerbaidžanas, Bulgarija, Gudija, Kambodija, Kinija, Krymo totoriai, kazokai, Kroatija, Kuba, Čekija, Rytų Vokietija, Estija, Georgija, Vengrija, Idel Ural, karečiai, Laos, Latvija, Lietuva, Mongolija, Šiaurės Kaukazas, Šiaurės Korėja, Šiaurės Vietnamas, Lenkija, Pietų Vietnamas, Tibetas, Turkestanas, Ukraina, Rumunija, Serbija, Slovakija, Slovenija.

Ar ne didelis tai sąrašas? Baisu net pagalvoti, kad ten turi žmogus drebėti dėl savo sąžinės laisvės, dėl savo tautinės laisvės.

Pavergtos tautos pačios negali šaukti ir protestuoti. Jos yra uždarytos narve, kalėjime. Jiems užrištos burnos. Šaukti reikia laisviems. Reikia nuolat ir nuolat visur priminti, kad štai, net mūsų amžiuje, dar tiek daug pavergtų laukia išsivadavimo iš komunistų vergijos. Tik nuo mūsų šaukimo priklausys jų likimas. Jei mes tylėsime, jie tikrai nebus išlaisvinti. Tad visų laisvųjų pareiga visur protestuoti ir šaukti, šaukti už pavergtuosius, kreiptis į kongreso narius, į visus įtakingus žmones ir vis priminti pavergtas tautas.

Kviečiame visus savo vietose organizuoti Pavergtų Tautų minėjimus, juose gausiai dalyvauti. New Yorko lietuvius kviečiame dalyvauti pamaldose Šv. Patriko katedroje, parade ir Central parke, kur vyks protesto demonstracija.

Clevelande lankėsi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamantas. Birželio 16 vakare specialiaame posėdy jis painformavo Clevelando visuomenės ir spaudos atstovus apie Bendruomenės veiklą, planus, sunkumus ir darbus.

Vytautas Kamantas kalbėjo šeimynišku tonu, tarsi būdamas tikrų bičiulių rately. Spaudos atstovų kruopštūs pieštukai neturėjo ramybės nė sekunde, nes informacija buvo gausi, be nereikalingo patoso ar oratoriško "vandenėlio".

Pradžioj pranešė aplankęs ilgametį Bendruomenės pirmininką, dabartinį garbės pirmininką Stasį Barzduką, turėdamas tikslą tą Bendruomenės veteraną painformuoti Bendruomenės reikalais. Pabrėžė, kad savo pranešimu norįs pasidalininti su dalyviais, tačiau tuo pačiu jis ieškąs nuomonių, pasiūlymų ir patarimų. Šių eilučių autorei kyla didelis noras pabrėžti ir įvertinti dabartinio PLB pirmininko taktiką. Jei visos mūsų veiksmų vadovybės daugiau kreiptų dėmesio į "vox populi", gal iš tikro būtų mažiau nesusipratimų ir būtų pasiekta daugiau, glaudžiau suartėjant su visuomenės nuotakomis ir dvasia.

Vytautas Kamantas pabrėžė, kad Bendruomenė remiasi Lietuvių Charta, nuo kurios paskelbimo birželio 14 suėjo 30 metų. Be to, Bendruomenės veikla remiasi seimų nutarimais ir vietovių siūlymais. Išvardinę visus valdybos narius pavardėmis ir paaiškinę jų veiklos sritis, pirmininkas ypatingai pasidžiaugė jaunimo atstovais ir įvertino kiekvieno valdybos nario darbą. Pasidžiaugė Pasaulio Lietuvių prenumeratorių skaičiaus didėjimu. Ta pačia proga kreipėsi į vietos spaudos atstovus, prašydamas juos tame laikrašty bendradar-

PLB pirmininkas V. Kamantas ir A. Balašaitienė kalbasi su žurnalistu Thomu Brazaičiu iš Washingtono. Nuotr. V. Bacevičiaus

BENDRUOMENĖS PIRMININKO ATVIRAS ŽODIS

CLEVELAND, OHIO

biauti. Kvietė visus apsilankyti Chicagos Jaunimo Centre, kuriame esanti PLB raštinė, šiuo metu tapusi Jaunimo kongreso reikalų centru.

Kaip apie dalį naujosios PLB valdybos veiklos, pirmininkas painformavo klausytojus apie valdybos atstovų lankymąsi mūsų diplomatinės ir konsularinės bei bažnytinės tarnybos asmenų būstinėse, kad tuo būtų užtikrintas Bendruomenės pritarimas ir parama.

Jaunimo kongreso darbai su Bendruomenės pritarimu ir parama vykstą gerai. Buvo posėdis su Lietuvių Jaunimo Sąjunga. Netrukus bus tariamasi su nauja valdyba, dabartinės valdybos kadencijai baigiantis.

Santykiuose su Vliku, pirmininkaujant dr. Valiūnui, buvo priteita prie tarpusavio bendradarbiavimo susitarimo. Deja, netrukus valdybai pasikeitus, iki šiol dar nesitarta, ir dabartiniai santykiai su Vliku esą "šalti ir oficialūs". Reikia tikėtis, kad Vliko vadovybė pajus reikalą bendradarbiauti su Bendruomenė, kuri vis dėlto yra apjungusi didžiulę laisvojo pasaulio lietuvių masę ir be kurios moralinės ir materialinės paramos joks mūsų veiksnys egzistuoti negali. Asmeniškumai neturėtų rasti vietos reikaluose, kurie lemia mūsų kovos už laisvę efektingumą ir mūsų bendro tikslo siekimą.

Švietimo srity Bendruomenė tęsia buvusios valdybos pradėtą darbą, palaikydama ryšius su kitų kraštų lietuviams, kuriems mūsų veiklos centrai buvo sunkiai

prieinami tiek dėl geografinių, tiek dėl materialinių sąlygų. Planuojama, kad sėkmingai lietuviško švietimo sėklą pasėjusi tolimose kolonijose dr. Danguolė Tamulionytė ir vėl iškeliautų į Pietų Ameriką. Vieno tūkstančio finansinė parama skiriama Vasario 16-osios gimnazijai jos lietuviškumui stiprinti. Nors V. Kamantas detalių nepasakojo, tačiau iš jo pranešimo buvo aišku, kad toji gimnazija, remiama mūsų visuomenės aukomis, dėstanti reikiamus mokslo dalykus preciziškai, labai stokoja lietuviškumo. Šių eilučių autorei būtų įdomus smulkesnis to trūkumo paaiškinimas.

Kultūrinėje srity yra stiprinamas tarpusavio ryšys su kitais kraštais. Planuojama atsigabenti Urugvajaus Ažuolyną į Šiaurės Ameriką, taip pat Australijos solistus, o į Australiją siųsti aktorius Kelečių, poetą Nagį ir t.t. Planuojamas mokslo ir kūrybos simpoziumas, o 1983 numatomi mokslo ir kultūros kongresas, Lietuvių Dienos, sporto šventė ir jaunimo kongresas. Taip pat svajojama apie lituanistikos katedrą, kuri atsieisianti arti vieno milijono dolerių ir kuriai palankiausios galimybės esančios arba Kento valstybiniam universitetui, kuriame lietuviška veikla pasižymi prof. dr. J. Cadzow, arba Ohio valstybiniame universitete, kuriame profesoriauja R. Šilbajoris. Šitokios katedros steigimą reikėtų gerokai apsvastyti, kad mum nepalankūs ir nepriimtini liberalizmo vėjai nevyrautų ten, kur bręsi ir mokysis mūsų jaunimas, su laiku spręsiąs mūsų kovos už laisvę reikalus.

Vytautas Kamantas painformavo klausytojus apie pereinamąjį Lietuvos Dienų apyvarą, pateikdamas įspūdingus skaičius, kurie šiuo metu spaudoj neskelbiama. Iš šventės pajamų likučio buvo finansiškai paremtas jaunimo kongresas, PLB valdyba, St. Barzduko filmas ir t.t.

PLB valdyba rado reikalą steigti specialią politiniam reikalui komisiją, kuri specifiskai rūpintųsi Lietuvos laisvės bylos iškelimu kituose kraštuose. Nors eilę metų yra debatuojamas "darbų pasiskirstymo" klausimas, Bendruomenės vadovybė randa, kad darbų yra daug ir kartais trūksta dirbančių. Privatame pokalby su Vytautu Kamantu patvirta dar jo asmeni-

šią nuomonę, kad "Bendruomenė rūpinasi visais reikalais, siekia sustiprinti akciją dėl politinių kalinių, ypač kituose kraštuose, ir sustiprinti akciją prieš klaidingą informaciją apie lietuvius". Pastarasis yra bene vienas iš svarbiausių, nes prokomunistiniai gaivalai nori sukompromituoti lietuvių, kalbančius garsiai prieš komunistų vykdomą tautos fizinį ir dvasinį genocidą.

V. Kamantas taip pat pranešė, kad Aušros Zerr vadovaujama lietuvių jaunimo delegacija įteikė Jungtinėm Tautom jaunimo petiją, kuriai parašai buvo renkami daugiau kaip septynerius metus ir kurioj prašoma Jungtinės Tautos atkreipti dėmesį į mūsų tautos ir valstybės tragediją.

Vytauto Kamanto asmuo, kuriame privalom įžiūrėti mūsų Bendruomenės veiklos dvasią, jungia savyje vien ateities planus, bet taip pat ir pastangas ieškoti "modus vivendi" tais atvejais, kada kryžiuojasi nuomonės ir kada asmeniška ambicija diktuoja elgesį.

Išsklausius tą pranešimą ir pasikalbėjus privačiai, šių eilučių autorė kreipiasi į tuos, kurie randa reikalą "reorganizuotis", su prašymu: "Jei iš tikro rūpi Lietuva, jei iš tikro tikit ir himno žodžius, junkitės vienam darbiui. Reikia eiti vienybės keliu savo organizacijos viduje, o ne iš šalies reikšti savo nuomonės ir pagėdavimus. Tik tada pateisinsim savąjį patogų gyvenimą laisvę, tik tada mūsų šūkiams patikės plačioji visuomenė. Dirbkime drauge, kad vietoj darbų pasiskirstymo nebūtų jėgų suskaldymo".

Aurelija Balašaitienė

— Fricas Jonas Skėrys, evangelikas kunigas, liepos 2 atšventė 60 metų amžiaus sukaktį. Gimęs 1919 Pagėgių apskrityje, baigė Pagėgių Donelaičio vardo gimnaziją ir Tauragės mokytojų seminariją. Pasitraukęs Vokietijon, kurį laiką dirbo įvairius darbus, o nuo 1955 pavasario mokytojauja Vasario 16 lietuvių gimnazijoje Romuvoje, V. Vokietijoje.

Aurelija Balašaitienė

— Dr. Ferdinandas Kaunas, jaunimo kongreso aukų rinkimo pirmininkas, ne tik stopiai renka aukas iš kitų, bet ir pats remia kongresą su 505 dol. auka.

— Dr. Ferdinandas Kaunas, jaunimo kongreso aukų rinkimo pirmininkas, ne tik stopiai renka aukas iš kitų, bet ir pats remia kongresą su 505 dol. auka.

NELLO VIAN

ŠV. ANTANAS PADUVIETIS

IŠVERTĖ ANTANAS VAIČIULAITIS

4

Taip pat buvo mokoma gregoriinio giedojimo, ir švarus Fernandezas balsas lavinosi šlovinti savo Viešpaties garbę. Kilmingųjų portugalų vaikai vilkėjo raudoną sutaną ir trumpa balta kamžona. Išvaizduokime sau šį gražų, nurudusį berniuką, įkaltusiu veideliu, bepučiant smilkytuvą, iš kurio kvėpėdami kyla dūmai. Taip pat jį regime klūpantį už grotelių, o didelės, guvijos jo akys, pasinėrusios į paslaptį, seka sidabrinio varpelio tintėjimą, kuris skelbia artėjant dieviškąją komuniją.

Brendimo audros

Penkiolika metų, svajonių amžius... Įvyksta svarbių atmainų; nežinomios srovės traukia jaunikaity, kuris nėra dar pasiekęs vyro metų. Sielą užplūsta nauji, švelnūs jausmai, o vaizduotė kuria nuostabius paveikslus. Širdis nežinia ko laukia: karalystės, vainiko, dar geresnių pergalių, ar gal tik kitos širdies.

Ir Fernandezas išgyveno tą

susidrumstimą, tą neramų laukimą. Prancūzų poetų ir portugalų trubadūrų dainos skambėjo miesto gatvėse. Auštant jos kilo iš apytamsių gatvelių ir lėkė į padanges, kurias jau skaidrino pirmieji dienos spinduliai. Arba vakarais, prasiveržusios iš sambrėškų, tos dainos sklido ir drungnų ir kvepiančių erdvę. Kai kurios tų albų ir serenadų išsilaukė ligi mūsų dienų. Tai tos pačios, kurias galėjo girdėti ir Fernandezas. Karštuose jų posmuose jaunuolis atrado naują prasmę, kuri į jo širdį smelkėsi dar nepatirtu švelnumu. O vaizduotėje skriejo neaiškūs ir lengvučiukai pavidalai.

Vienok anuo metu jis savyje pradėjo įžvelgti kitą idealą. Kartais šis idealas reikšdavosi aiškų ir tikrą, kartais nublukdavo, kad vėl prasiveržtų dar stipriau. Vienas atsitikimas, kadaise išskaitytas maldaknygėje, nuolat grįždavo į vaizduotę tokiu neapsakomu švelnumu. Tai įvyko užmarįje, kur dideliais pulkais keliaudavo kryžiaus karų dalyviai ir maldininkai, traukdami

vė per Lisaboną. Jordano slėnyje buvo pavasaris, ir Jeriche pražudo pirmosios rožės. Viešpats grįžo iš Galilėjos su savo mokytiniais, o paskui sekė didelė ir dzingaujanti minia. Švelni jo ranka gydė raupsuotuosius, glostė vaikų galveles, rodė žmonėms mėlyną dangų ir Dievo karalystę. Prisiartinio ir vienas jaunuolis, saulės nudegto ir gyvo veido palestinietis, apsilaukęs baltu, brangių apsiaustu. Viešpats pažvelgė į jį meilės pilnomis akimis ir prabilo be galo švelniais žodžiais, tokiais giliais, kaip marių vandenys. Bet turčiaus širdis anei kiek nesuminkštėjo, kai į jį žiūrėjo tos malonios akys. Anas jaunas dabita nuėjo sau, o jį lydėjo švelnus ir pavojingas žvilgsnis, kurio jis jau negalėjo užmiršti.

Po tiekios amžių Fernandezas jautė aną žvilgsnį ant savęs.

Nūn jis lankėsi kaimynų rūmuose. Jis dalyvavo puotose, kur skardėjo meilės dainos. Nebuvo jis nei vaikas nei moksleivis: jis rengėsi žengti į sau lygių gyvenimą ir į didžiųjų bendruomenę. Jis buvo išėjęs pirmąsias mokslo žinias, kiek anais laikais rodėsi reikiant riteriui. Jisai galėjo apsispręsti dėl savo ateities. Donas Martynas būtų didžiasis, jei jo sūnus būtų pasitaręs kario luomą. Jau galėjai nuspėti, kad šarvai ant jo gražiai gulės. Pirmiausia jis bus pažu kurio nors kunigaikščio dvare, ir tenai jį išprusins karo ir riterio

žygiams. Paskui, pakeltas į riterius, jis rungsis vienas prieš vieną, vėliau rikiuotėje ir ten parodys savo giminės narumą. Garbės dar buvo galima nusikariauti Ispanijoje, kurios pusė tebebuvo maurų rankose. Ką gali žinoti, ar jį iš netikėlių neatplės kokio miesto ar pilies, kurias karalius paskui jam paves valdyti. Taip įvyktų Dono Martyno svajonė — iš miestelėnų didžiūnų pakilti į feodalinis didžiūnus. Tačiau protarpiais jam nusiduodavo, lyg sūnus būtų labiau linkęs į knygas negu į kardą. Kadangi tada mokslas buvo pradedamas gerbti lygiomis kaip ginklas, tai tėvas pamąstydavo siųsiąs sūnį į Paryžių, kur jis studijuosius ir netrukus būsiąs žymus kanonų teisų ar filosofijos daktaras.

Vienmečiai Fernandezą mėgo ir labai varžėsi dėl jo, nes jis buvo mandagus ir malonaus būdo. Kurį laiką jie kurstė jį prisidėti prie jų ulionij. Jiems suko galvas gyvenimo džiaugsmas, kuris atsiskleidė jaunikačiams, kaip koks gražus, bet dar neiširtas kraštas. Vienok Fernandezas būdavo susimąstęs ir lyg kažkur nutolęs tose puotose, kur jį nutepdavo anie linksmi vaikinai. Bičiuliai manė jį būsiąnt įsimylėjus. Jie laužė sau galvas, kuri gražuolė, aišku, aukštakilmė, viešpatauja Bulhoes įpėdinio širdyje.

Visi tie patyrimai jaunam Fernandezui buvo kaip naujas, svaiginantis ir švelnus vynas.

Tačiau jeigu jis ragavo to žavinčio vyno, jo širdis jau buvo kur kitur.

Tada įšėjo pojūčių audra. Aistros nišros bręstančiame kūne, ir jų liepsna kūrė gaisrą toje karštoje širdyje. Dangus apniuko, ir jo žiburiai mirguliuojo sielai neįlyginant žvaigždutės paūkavusioj naktį. Šiurpiu tiesumu prieš jaunulį atsistojo lemiantis ir pavojingas pasirinkimas: pasirinkimas tarp Dievo ar pasaulio, tarp kūno ar dvasios, tarp dirbtinio ar tikro gyvenimo. Karšta prigimtis kovojo prieš dieviškojo balso galybę. Seniausi ir patikimiausi istorijos šaltiniai nieko tiksliau neužsimena apie šiuos dalykus, kurie pasilieka jo sielos paslaptis. Kova buvo trumpa, bet smarki, ir atrodo, kad ji yra buvusi lemianti dvasiniame Fernandezo gyvenime. Mes tiek nežinome, kad jo valia nepaltūžo audroje.

Iš brenimo metų audros Fernandezas išėjo nepalytėtas ir atsigaivinęs. Nuo dabar jis žengs keliu, viršum kurio nusitėsia skaišti dangaus žydruma.

"Mokytojas šaukia"

Fernandezas dažnai matydavo siauromis Lisabonos gatvėmis einančius švento Vincento vienuolius kanaaninkus, baltadryžių rūbu dėvinčius. Jie nusileidavo nuo savo kalnelio ir susitelkę keliaudavo triukšmingomis miesto gatvėmis. Tenai, aukštai, jie meldėsi ir gilinosis į

mokslius, apgaubti Dievo ramybės. Ir jaunikaitys juose regėjo kitokius žmones negu visi, kito pasaulio būtybes, lyg iš kokių senų pasakų išsinešiusias.

Švento Vincento vienuolynas, išstatytas už miesto sienų, buvo susijęs su karais prieš maurus. Seneliai, vakarais susėdę aplink židinį erdvioje virtuvėje, dažnai minėdavo to vienuolyno vardą savo pasakojimuose. Jį įsteigė didis ir maldingas karalius Alfonsas atminti prancūzų, anglų ir vokiečių kariams, žuvusiems ties Lisabona, jų sielų atilsui. Tačiau vieno vokiečio riterio grabas garsėjo stebuklais, kurie kėlė naują kankinių garbę. Kartą nakčia pasirodė spindintis jo pavidalas sargybiniui kieme ir liepė, kad šalia jo palaidotų ginkla-nešį, kritusį sykiu su savo ponu. Palmė, kurią vokiečių karys buvo parsinešęs iš šventų užmario vietų, išleido daigus ir sužaliavo liekna.

Vaikiniai tie vienuoliai atrodė kaip broliai, kurie, laimėję savo kovas, buvo laimingai atsidavę dieviškajai meilei.

Fernandezas nebuvo tokios prigimties, kad ilgai svajotų. Jis ryžosi siekti savo idealo ir jį vykdyti, nepaisant jokių kliūčių. Toji energija yra vienas būdingiausių jo bruožų, pastebimas per visą jo gyvenimą.

(Bus daugiau)

TAU, SESUTE, PUIKIOS GĖLĖS Kelionė į Californiją (15)

Tenka skubėti iš svetingų ir saulėtų Alės Rūtos namų. Poetas Bernardas Brazdionis moja šiaudine skrybėle. Skubėkime! Saulutė leidžias vakaruos!

Su mumis keliauja ir Alė Rūta. Skubame aplankyti jos artimos bičiulės Monikos Lembertienės.

Važiavom neilgai. Bernardas rodo — štai Monikos namai! Brolau, tikra tirtovė. Dviaukštis namas yra U raidės formos. Į gatvę atsiremia abu galai. Įėjimas per vidurį. Patenki į gražų kiemą, kur auga palmės, kur pilna gėlių. Aplink tą kiemą ir eina jos namas. Antrame aukšte yra balkonas aplinkui. Iš balkono patenki į atskirus butus.

Kadaise, lankydamas Trakų pilį, mačiau tokį balkoną, kurisėjo aplink visą pilies kiemą. Rodos, buvo vadinamas galerija. Panašūs balkonai sutinkami ir pakelių moteliuose. Patogu įeiti į butus, patogų išeiti.

Įėję pro vartus, kairėje pakilome laiptais į antrą aukštą, kur mūsų laukė jau visa draugija: šeimininkė Monika Lembertienė, jos večiai — dr. Marija Gimbutienė, Bronys Raila su ponia, dr. J. Žimkutė-Žirgulienė.

Bostono žmonės

Pusė tų žmonių kadaise gyveno Bostone. Gyveno ir Bernardas Brazdionis su šeima, Monika ir Pranas Lembertai, dr. Marija Gimbutienė. Bostono ir dabar neužmiršo, palaiko artimus ryšius su ten gyvenančiais bičiuliais.

Ir tą vakarą suskambėjo telefonas. Ir kas? Antanas Gustaitis, tas didysis humoristas, pilnas išdaigų, tas satyrinis poetas atsišaukė iš Bostono. Tartum nujaustė, kad čia bus susitelkę jo bičiuliai prie vakarienės stalo. Ir koks kilo klegesys! Kiekvienas nori su juo pakalbėti. Bernardas Brazdionis tuoj jam rimuoju juokingiausiu dviilium, o mes visi tik klegame.

Iš darbo ištrūkęs ir kiek pasivėlinęs atsirado architektas Edmundas Arbas. Jis su savo žmona, su rašytoja Ale Rūta, į Los Angeles atsikėlė iš Detroito. Teko jį ir ten aplankyti. Tik vienai ponai Railos gali pasigirti esą čia seniausi. Jie už visus anksčiau atsikėlė iš New Yorko.

Knygą prisimenant

Su Monika Lembertienne vienu kartu teko net susirašinėti. O buvo taip.

Kai 1967 mirė jos vyras, poetas Pranas Lembertas, ji nepasitenkino paminklu kapinėse. Ji suorganizavo atskirą knygą apie Praną, jo gyvenimą ir jo kūrybą. Sudarė redakcinę komisiją, į kurią įėjo: Bernardas Brazdionis, Bronys Raila, Juozas

Švaistas (jau miręs), Alė Rūta. Buvo ir administracinė komisija: dr. Mykolas ir Alena Deveniai, Edmundas Arbas.

Visi ėmėsi darbo. Į pirmą dalį tos knygos sudėjo poeto Prano Lemberto gyvenimo aprašymus, įvertinimus, atsisveikinimo žodžius. Visi redakcijos komisijos nariai ką nors parašė. Be jų dar rašė ir kan. Mykolas Vaitkus, buvo įdėtas ir Pr. Lemberto žodis, įstojant į Dailių Menų klubą.

Šiame skyriuje buvo ir daug nuotraukų. Toliau jau buvo eilėraščiai.

Knyga buvo pavadinta "Tau, sesute." Pr. Lembertas yra autorius populiarios dainos "Tau, sesute, puikios gėlės" ... Iš čia ir paimtas knygos pavadinimas.

Tada ir mane pasikvietė į talką, pasikvietė Palangos Juzės vaidmeniui. Turėjau leidinį "apsiūti" — pailustruoti. Teko nupiešti viršelį, titulinį, skyrių pavadinimus ir šiaip visokias užsklandas.

Taip ir teko koresponduoti ir su Monika Lembertienne ir su Ale Rūta. Knyga pasirodė 1969, vadinasi, prieš dešimt metų.

Lembertai iš Bostono į Santa Monica atsikėlė 1964. Čia su šeima gyvena ir jų sūnus Vitalis. Našlė Monika gyvena viena, puikiai tvarkydama didelių namus.

-o-

Draugija su kultūriniu pamušalu. Tai apie kultūrinius rūpesčius daugiausia ir kalbėjome. Prie manęs sėdėjo dr. Marija Gimbutienė, profesorė. Su ja prisiminėm studentų dienas Kaune ir Vilniuje. Teko klausyti drauge tų pačių paskaitų, nors ji ir studijavo archeologiją.

Dabar ji žymi archeologė, dalyvauja įvairiuose kongresuose, net vadovauja archeologiniam kasinėjimui kituose kraštuose. Ir kiek ji prirašė, sukūrė savų teorijų. Tarp jos raštų yra ir vienas veikalas, skirtas baltam. Tai Baltų archeologija. Su tuo veikalu ji išgarsino Lietuvą archeologų tarpe.

Netoliese sėdėjo dar viena daktarė, medicinos, tai Elena Žirgulienė. Ją prisimenu iš Lietuvos. Ji buvo mūsų valsčiaus miestelyje — Alsėdžiuose. Ir kur atkeliavo, kur apsigyveno. Dabar keliai į dykumą, kur nusipirkusi sklypą ir nori ten patogiai įsikurti.

Įvairūs prisiminimai, įvairios kalbos, o laikrodžiai jau rodo vakaro valandas. Reikia skubėti.

Nuoširdžiai padėkoju poetui Bernardui Brazdionui už globą, Monikai Lembertiennei už vakarienę ir puikią draugiją. Visi skirstomės savais keliais. Rytoj suplanuota jau kita programa. (p.j.)

(Bus daugiau)

Darius ir Girėnas — skulptoriaus B. Pundziaus kūrinys, skirtas lakūnų paminklui Lietuvoje.

KAIP STEPUI DARIUI KILO MINTIS PERSKRISTI ATLANTĄ?

Stepas Darius jau buvo baigęs aukštesniąją mokyklą Chicagoje, kai kilo pirmasis pasaulinis karas. Savanoriu stojo į Amerikos kariuomenę.

Amerikos kariuomenės daliniai buvo parengiami ir siunčiami į Prancūziją, kur vyko dideli mūšiai. Kariuomenė išplaukdavo iš New Yorko.

Atvykęs su savo artilerijos daliniu į New Yorką ir laukdamas laivo, Darius pirmą kartą pamatė lėktuvą. Tai buvo karškas lėktuvas, skraidęs prie jų kareivinių. Tada jam kilo noras — vieną kartą pasidaryti lakūnu.

Ir tas išsipildė ne greitai. Pirmą jis kariavo Prancūzijoje, buvo net sužeistas. Po karo vėl grįžo į Chicago ir čia su dideliu entuziazmu organizavo Lietuvai pagalbą. Norėjo sutelkti lietuvius karius, kurie dalyvavo kare, sudaryti dalinį ir nuvykti į Lietuvą. Buvo suburtas daug tokių karių, bet į Lietuvą keliauti nebuvo taip lengva. Išvyko tik Darius su keliais draugais.

Lietuvoje jis įstojo į Karo Mokyklą ir ją baigė leitenantu. Jau būdamas karininku, pateko į aviaciją, į lakūnų mokyklą. 1921 birželio 10 jis su kitu lakūnu pakilo lėktuvu. Taip pirmą kartą jis buvo ore. Vienas pats lėktuvu skrido 1922 spalio 12. Taip pasidarė Lietuvos kariuomenės karo lakūnu.

Pasiprašęs atostogų iš kariuomenės, jis dalyvavo Klaipėdos atvadavime. Nuvyko į Klaipėdos kraštą, buvo net sukilėlių štabo narys, aktyviai dalyvavo visuose

gali lėktuvą nunešti per Atlantą. Reikia tik drąsos, o jis drąsos turi. Tada ir pasiryžo — nugalėti Atlantą ir iš Amerikos nusikristi į Lietuvą. Tegu visas pasaulis pamato, kad iš vargo atsikėlusį Lietuvą jau turi drąsių vyrų ir gerų lakūnų. Tai būtų Lietuvos išgarsinimas visame pasaulyje.

Atvykęs į Ameriką, jis tuoj paprašė leidimo skraidyti šiame krašte. Tokį leidimą jam davė, nes jis buvo lakūnas, aviacijos kapitonas. Jo leidimą pasirašė vienas iš lėktuvų išradėjų — Orville Wright. (Jo brolis Wilbur Wright buvo miręs 1912).

Jau 1927 birželio mėnesį, kada jis buvo vos atvažiavęs į Chicago, nusipirko lėktuvą ir pradėjo skraidyti viršum Chicago. Jo skraidymo technika visus nustebino — sukiojosi, varėsi, kaip koks paukštis.

Tuo pat jis pagarsėjo kaip puikus lakūnas, navigatorius. Vienai kino bendrovei reikėjo greitai pergabenti naują filmą iš Chicago į Montrealį. Pasmėdė jį. Ir jis atliko istorinę kelionę — greičiausiai nugabendamas siuntinį iš Chicago į Montrealį. Tai buvo 1927 liepos 4. Jį aprašė Montrealio laikraščiai pirmuose puslapiuose, nufilmavo, rodė kino kronikose. Darius pirmą kartą matė save ekrane.

Tą patį liepos mėnesį jis atliko kitą istorinę žygį — jis

buvo pirmas lietuvis, kuris iš Chicago atskrido į New Yorką. Tai buvo liepos 20. Ryte pakilo Chicagoje, o pavakarėje jau buvo New Yorke. Visiems parodė, koks jis geras navigatorius ir lakūnas.

Vėl jis buvo New Yorke, kur pirmą kartą pamatė lėktuvą ir panorą būti lakūnu. Dabar jis ėmė rengtis savo skrydžiui per Atlantą.

Savo namiškam Darius ne kartą sakė: Jau dvi pareigas atlikau Tėvynei, padėjau iškovoti jai nepriklausomybę ir atvaduoti Klaipėdą. Dar dvi manęs laukia. Tėvynės garbei reikia perskristi Atlantą, suartinti Tėvynę su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis; reikia dar ir Vilnių atvaduoti.

1933 liepos 15 jis su lakūnu Girėnu pakilo iš New Yorko, iš Floyd Bennet Field aerodromo. Nugalėję Atlantą, liepos 17 žuvo prie Soldino, Vokietijoje. Jų drąsus žygis sujaukino visą pasaulį — su tokiais nedideliu lėktuvu atliko tokią didelę kelionę.

Lakūnų kūnai lėktuvu buvo nuskraidinti į Kauną ir ten su didelėmis iškilėmis palaidoti Kauno kapinėse. Panaikinus tas kapines, jų mauzoliejus įrengtas Petrašiūnų kapinėse.

Jiedu tikrai sujungė Jungtines Amerikos Valstybes su jaunąja Lietuva, nes jos garbei atidavė savo gyvenimą. (p.j.)

Darius ir Girėnas — reljefas iš lakūno paminklo Brooklyne.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomų firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstai-gose, gavėjas NĖKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Forest Hills, N.Y. 11375 — 69-40 Fleet St.	(212) 268-1594
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Yonkers, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939

BENDRUOMENINĖ KRONIKA

JAV LB krašto valdyba praneša, kad JAV-ėse veikiančios ir politinių pabėgėlių iš Rytų Europos atvykimu bei įkurdinimu besirūpinančios lietuvių organizacijos gali kvalifikuotis fondų gavimui iš valstybės departamento. Parama teikiama remiantis Migration and Refugee Assistance Act 2/c/1 paragrafu (1962 metų įstatymas). Pagal š.m. kovo 20 prez. J. Carter pasirašytą įstatymą, šiam tikslui yra paskirta \$1,130,000 suma. Iš šio fondo organizacijoms bus gražintos išlaidos, kurios buvo padarytos rūpinantis pabėgėlių, atvykusių prieš 1978 spalio 1, įkurdinimu.

Dr. Albinas Šmulkštys, JAV LB Pietinės New Jersey apylinkės pirmininkas, kreipėsi į savo kongresmaną James A. Florio su prašymu pagelbėti lietuviams politiniams kaliniam, ypač V. Petkui ir B. Gajauskui. Kongr. Florio, kurio šeimos nariai naudojami dr. A. Šmulkščio medicinine priežiūra, maloniai sutiko, buvo vienu iš JAV

atstovų rūmų laiško Brežnevui signatarų, ir ateity pažadėjo visokeriopą savo pagalbą.

Hoover Institution, veikianti Californijoje esančio Stanfordo universiteto žinioj, laišku painformavo JAV LB krašto valdybą apie savo norą bibliotekai gauti lietuvių liečiančių archyvinį kolekcijų. Mielai sutiktų priimti Lietuvos diplomatinės tarnybos, lietuvių organizacijų ir privačių asmenų turimas kolekcijas. Prašant sutiktų pasirašyti sutartis pagal kurias kolekcijos būtų perverstos nepriklausomai Lietuvai. Dabartinį metu latvius ir estus liečianti medžiaga Hoover Institucijoj yra gana gausi. Lietuvių liečianti medžiaga apima J. Hermanavičiaus dokumentus apie 1916-26 tautinį judėjimą, W. Wiskowskio kolekciją, nušviečiančią lenkų politinę veiklą Lietuvoj, M. Graham dokumentinę medžiagą, rašant knygą apie Pabaltijį, ir t.t. Nors JAV LB krašto valdybos pirmuoju rūpesčiu yra dokumentinės medžiaga

gos telkimas jos žinioj veikiančiam Pasaulio Lietuvių Archyve Chicagoj, ji maloniai suteiks pagėdaujamą informaciją ir Hoover Institucijai.

Washington birželio 9 įvykusioj Perspectives žurnalo VI-ojoj metinėj konferencijoj JAV LB-nei atstovavo dr. Kazys Almenas. Perspectives žurnalas anglų kalba yra leidžiamas Amerikos lenkų. Jame plačiai rašoma visuomeniniais, politiniais ir kultūriniais klausimais.

St. Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas Vatikane, birželio 8-9 viešėjo Philadelphiaj. Čia susitiko ir laisvinimo veiklos klausimus aptarė su JAV LB krašto valdybos pirm. Alg. Gečiu ir kitais krašto valdybos nariais. Philadelphiajos LB apylinkės valdybos rūpesčiu birželio 8 buvo sušauktas susirinkimas, kurio metu St. Lozoraitis pateikė išsamų pranešimą ir atsakinėjo į klausimus.

— IV PLJK finansų komitetas dėkoja Lietuvos vyčiam už prisidėjimą prie aukų rinkimo darbų, leidžiant pasinaudoti jų narių sarašais, renkant aukas jaunimo kongresui.

LIETUVOS PILIEČIŲ IR BUVUSIŲ PILIEČIŲ ŽINIAI

Ryšium su 1978 gruodžio 1 Maskvoje paskelbtu "TSRS įstatymu dėl TSRS pilietybės" ir jo įsigaliojimu Sovietų Rusijoje ("Sąjungoje") ir okupuotoje Lietuvoje daugelis susirūpinusių tautiečių kreipėsi žodžiu, raštu ir telefonais į Lietuvos konsulatų teiraudamies kaip tas pats tuos Lietuvos piliečius, kurie pasitraukė į užsienį, kaip tik vengdami sovietinės okupacijos ir priverstinos sovietinės pilietybės ir dabar jau yra tapę kitų šalių piliečiais. Ypačingai jie susirūpinę dėl to, kad pagal tą okupuotai Lietuvai primestą pilietybės įstatymą ne tik Lietuvoje gimusieji kitų šalių piliečiai, bet taipgi ir užsienyje gimusieji jų vaikai laikomi Sovietų Sąjungos piliečiais.

Tuo reikalu žinotina štai kas: 1) Okupuotoje Lietuvoje gimusieji ir į laisvąjį pasaulį patekusieji yra Lietuvos piliečiai ir turi teisę gauti Lietuvos pasus, išskiriant tuos atvejus kai jie yra tapę kitų šalių piliečiais. Pastaraisiais metais šia teise yra pasinaudoję tarpe kitų ir visa eilė iš okupuotos Lietuvos pasitraukusių asmenų, kaip pavyzdžiui, Butkai, Brazinskai, Jurašai, Simo Kudirkos šeimos nariai, Tomas Venclova ir kiti. Į išduotus pasus įrašoma, kad jie netinka keliauti į Sovietų Sąjungą.

Kaip pagal kiekvienos civilizuotos šalies taip ir pagal Lietuvos įstatymus buvimas Lietu-

vos piliečiu yra teisė ir privilegija, bet ne prievolė. Tad ir Lietuvos pasą išsiėmimas priklauso laisvam apsisprendimui.

2) Sovietų Rusijos ("Sąjungos") paskelbtas pilietybės įstatymas nėra naujenybė, bet sovietinės pilietybės priverstinis paimimas jos nenorintiems yra viduramžių mentaliteto pasireiškimas. Daugelio valstybių piliečių užsienyje gimę vaikai laikomi tėvų šalies piliečiais (jus sanguinis), nebent jie patys pasirinktų gimtosios šalies (jus soli) pilietybę pagal tos šalies įstatymus. Net ir JAV-bės, kurios pilietybės vyraujančiu faktorium yra gimimo vieta (jus soli) taipgi pripažįsta ir paveldėtiną pilietybę (jus sanguinis), ką aiškiai parodo ir Simo Kudirkos atvejis. Nors jis ir gimęs Lietuvoje, bet kadangi jo motina buvo JAV-bių pilietė, tai ir jis turėjo teisę į JAV-bių pilietybę, kuria ir pasinaudojo. Čia buvo tik jo privilegija, kuria jis galėjo pasinaudoti ar nepasinaudoti. JAV-bės jo nesisavino, savo pilietybės jam neprimetė.

Kitaip pilietybės reikalus suprantą ir aiškina Lietuvą okupavusi Sovietų Sąjunga. Viduramžių valdovas, užkariavęs naują kraštą teigė, kad to krašto gyventojai su vaikais ir anūkais priklauso jam, t.y. jo valdomai valstybei.

Lygiai taip pat pagal viduramžių mentalitetą šių dienų

Lietuvos okupantas teigia, kad visi užkariautos Lietuvos gyventojai su vaikais ir anūkais, nežiūrint kame jie bebūtų gimę, priklauso jam, t.y. Sovietų Rusijai ("Sąjungai"). Sovietų Sąjungos tariamasis pilietis, tikrovėje tik pavaldinys, pasirinkimo teisės neturi. Čia ir yra visa reikalo esmė.

Pagal tarptautinius įsipareigojimus ir sutartis su Lietuva Sovietų Sąjunga neturi teisės Lietuvos piliečių laikyti Sovietų Sąjungos piliečiais. Bet kaip ir kiekviena imperialistinė totalitarinio tipo valstybė Sovietų Sąjunga tarptautinių sutarčių nesilaiko.

Vėliausias sutarčių nesilaikymo pavyzdys yra Helsinkio Aktas. Jei Sovietų Sąjungos valdovai bent kiek dėmesio kreiptų į savo tuo aktu duotus įsipareigojimus, tai tokie Helsinkio susitarimo vykdymo stebėjimo grupių vadovai kaip Viktoras Petkus, Balys Gajauskas ir daugybė kitų šiandien nebūtų pūdomi darbo stovyklose.

3) Lietuvos teritorijoje gimusiems JAV-bių piliečiams, kurie numato keliauti į Sovietų Rusiją ir okupuotą Lietuvą, patartina laikytis bendrų Valstybės Departamento Pasų Įstaigos (Bureau of Consular Affairs) jau senokai išleistų taisyklių, kurių tarpe įsidėmėtini šie punktai:

a) Pagal JAV-bių ir TSRS konsulinę sutartį kiekvienas Sov. Sąjungoje keliaujantis ar ten gyvenantis JAV-bių pilietis turi teisę susisiekti su JAV-bių ambasada Maskvoje ar gen. konsulatu Leningrade. Šios teisės jis privalo reikalausti atsidūręs sunkumuose su sovietų valdžios organais ar policija.

b) Pavieniui keliaujant amerikiečiai arba amerikiečiai gimę

Clevelando trys abiturientai, baigę liuanistinę Šv. Kazimiero mokyklą, per mišias. Iš k. M. Bankaitytė, A. Miškinis, R. Kazlauskaitė. Nuotr. V. Bacevičius

dabar Sovietų Sąjungos kontroliuojamoje teritorijoje raginami suteikti JAV-bių ambasada Maskvoje ar gen. konsulatui Leningrade apie save šias informacijas: pilną vardą, pavardę, paso numerį, gimimo datą ir vietą, užsiėmimą, viešbutį ir kambario numerį, kuriam sustojęs, lankymosi Sov. Sąjungoje datas, adresą JAV-bėse ir adresus bei pavardes giminių, kuriuos amerikietis ruošiasi lankyti.

c) Valstybės Departamentas negali užtikrinti, kad buvęs caristinės Rusijos, Sovietų Sąjungos ar dabar jos kontroliuojamos teritorijos gyventojas nebūsimas palaikytas Sovietų Sąjungos piliečiu ir to pasekoje sulaikytas. Sprendimas, ar toks JAV-bių pilietis gali lankytis Sovietų Sąjungoje ir jos užvaldytuose kraštuose priklauso jam pačiam. Toks į Sov. Sąjungą atvykęs pilietis gali būti persekiojamas už antisovietinę veiklą, ištremtas arba ir įkalintas.

Šios dar prieš sovietinio pilietybės "įstatymo" pasirodymą iš-

leistos taisyklės rodo, kad "įstatymas" daug naujo neįnešė, išskiriant gal tik tą, kad sovietinė pilietybė primetama ne tik jos kontroliuojamoje teritorijoje gimusiems, bet taipgi gimusiems ir už jos ribų.

Viso to, kas aukščiau išdėstyta, akivaizdoje susirūpinusiems jaunuoliams patarimas būtų toks — lankymasis Sovietų Rusijoje ir okupuotoje Lietuvoje yra surištas su rizika. Tad prieš išvykdamį susitarkite su savo šeimos nariais ir artimaisiais, kad jie būtų pasiruošę Jus gelbėti, jei kartais būtumėt sulaikyti neteisėtai bandant primesti Jums sovietinę pavaldinystę ar dėl kurių kitų priežasčių.

Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke

Jonas Adomėnas, organizuojąs keliones į Lietuvą per Trans International Tours Ltd., praneša, kad rugpjūčio 8 dieną išvykstančiai ekskursijai vadovaus prof. Vitalis Žukauskas.

ĮTEIKTA JAUNIMO PETICIJA — jaunimas reikalauja Lietuvai laisvės

1971 metų pabaigoje pradėta rinkti parašai po jaunimo peticiją Jungtinėm Tautom. Peticiją š.m. birželio 15 Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos atstovų iškilmingai buvo įteikta JAV atstovui Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisijoje Edward Mezvinsky. Įteikimo ceremonijos vyko JAV misijoje prie Jungtinių Tautų, New Yorko mieste.

PLJS-gai įteikimo ceremonijoje atstovavo Violeta Abariūtė, Danutė Norvilaitė, Jūratė Krokytė-Stirblienė ir Rimantas Stirbys. Jaunimo delegaciją sudėtyje taip pat dalyvavo ir Lietuvos vyčių atstovas William Sidtis. Jaunimo delegaciją lydėjo Lietuvių Katalikų Tarnybos viršininkas kun. Kaz. Pugevičius (atstovavęs Pasaulio LB) ir JAV LB Visuom. Reikalų Tarybos pirm. Aušra Zerr (atstovavusi ir "Koaliciją" Petkui ir Gajauskui išlaisvinti). Peticijos įteikimui buvo parinkta tragiškojo birželio sukakties data — birželio 15-oji, Lietuvos okupacijos diena. Peticijos įteikimas buvo jungtas ir su JT paskelbtaisiais "vaiko metais": jaunimas prašo laisvės prieš 39 metus sovietinio okupanto pavergtai tėvų žemei Lietuvai.

Jaunimo peticijos tekste konstatuojama, kad Sov. Sąjunga, po slapto ir nelegalaus sandėrio su nacine Vokietija, 1940 birželio mėnesį okupavo Lietuvą, Latviją ir Estiją. Ši neteisėta okupacija ir ją sekusi Pabaltijo valstybių aneksija dar vis tęsiasi. Toliau peticiją kreipiamasi į JT-as iširti Pabaltijį vykdomą kolonializmą ir žmogaus teisių paneigimus. Taip pat prašoma šių kraštų nepriklausomybės atstatymo ir laisvo apsisprendimo teisės klausimus iškelti JT generalinėje asamblėjoje.

Įteiktą peticiją pasirašė 144 tūkstančiai asmenų iš 17 valstybių. Peticiją buvo paruošta anglų, vokiečių, ispanų ir portugalų kalbomis. Parašai organizuotai buvo renkami JAV-se, Kolumbijoje, Kanadoje, Šveicarijoje, Argentinoje, Brazilijoje, Venecueloje, Australijoje ir Vakarų Vokietijoje. Paskirų parašų gauta iš okupuotos Lietuvos, N. Zelandijos, Indijos, Indonezijos, Malėzijos, Švedijos, Urugvajaus ir kt.

Peticiją buvo įrišta į 41 storą kietais viršeliais knygą. Apskai-

čiuojama, kad apie 130 tūkstančių kitataučių pasirašė peticiją ir tokiu būdu buvo supažindinti su okupacijos aplinkybėmis. Daugiausia parašų (35 tūkstančius) surinko Chicagos lietuvius P. Budvytis, į talką jaunimui atskubėjęs vyresniosios kartos atstovas. Lietuvos bylos garsinimo prasme peticiją tenka laikyti plačios apimties įvykiu, o jaunimo ir jo talkininkų pastangas tik teigiamai galime vertinti.

Peticiją priėmęs JAV atstovas Mezvinsky yra gerai susipažinęs su Lietuvos okupacijos aplinkybėmis ir šiandienine padėtimi. Jautriu žodžiu jis prisiminė okupaciją, ten vykdomus žmogaus teisių paneigimus ir pažadėjo dėti pastangas, kad JT atsižvelgtų į peticijoje keliamus klausimus. Pusantros valandos trukusio pokalbio metu buvo iškelti rusifikacijos, deportacijų, rezistencinio sąjūdžio veiklos, genocido, sovietinės pilietybės, politinių kalinių ir kiti klausimai. E. Mezvinsky pasiūlė suteikti raštišką dokumentą, pažymintį, jog JAV misija prie JT peticiją priėmė ir yra atsakinga už jos saugumą, kol peticijai bus suteikta eiga Jungtinėse Tautose.

Peticijos įteikimo proga svetimųjų spaudai pranešimus paruošė ir išsiuntinėjo PLB-nė ir PLJS-ga. Radio Liberty perdavė į Lietuvą pokalbį su Aušra Zerr.

Tenka pastebėti, kad E. Mezvinsky mūsų jaunimo atstovų taip pat buvo painformuotas apie liepos pradžioje Vak. Europoje įvyksiantį IV-jį jaunimo kongresą. Jam buvo pastebėta, kad kongreso pagrindine tema yra žmogaus teisių paneigimo ir Lietuvos nepriklausomybės atgavimo klausimai. Amerikietis stebėjosi JAV-se gimusio jaunimo angažavimusi Lietuvos laisvės idėjai ir artimo gerbūviui. Tikrai turime pagrindo mūsų jaunimu didžiulius!

Ag (LB Inf.)

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba gavo laišką iš Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komisijos informacijos skyriaus vedėjo Jakob Th. Moller Ženevoje. Pranešama, kad lietuvių jaunimo peticiją Jungtinėm Tautom jau yra pasiekusi Žmogaus Teisių Komisija. Laiške taip pat nurodoma eiga, kuri bus duota šiai peticijai.

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM
THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

CONTACT: JONAS ADOMĖNAS, TOUR MANAGER

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
June 26	July 10	\$1249.00(Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3
July 04	July 19	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
July 24	Aug. 07	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3
Aug. 08	Aug. 24	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06	Sept. 15	\$849.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
ONE SUTTER STREET
SAN FRANCISCO, CALIF. 94104
415 391-6185

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697 7257

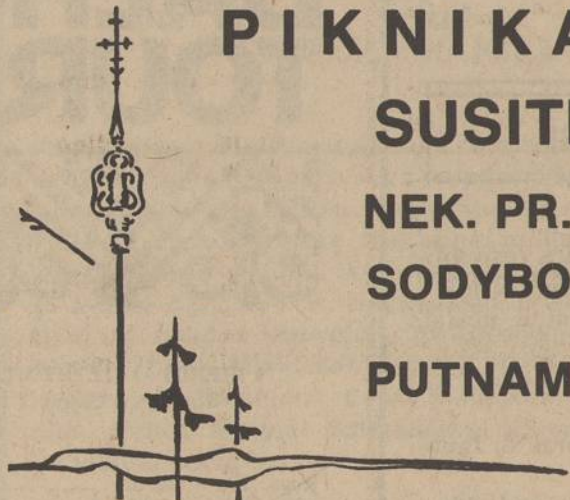
Group 30 fare must have 30 or more participants

PIKNIKAS — LIETUVIŲ

SUSITIKIMO ŠVENTĖ

NEK. PR. MARIJOS SESERŲ
SODYBOJE

PUTNAME — LIEPOS 22 D.

11:00 v. — pamaldos — Kun. J. Steponaitis

12:00 v. — pietūs, pramogos

1:00 v. —p. Inos Nenortienės meno paroda

3:00 v. — "Nėringos" 10tos mergaičių stovyklos programa

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATVYKTI Į PUTNAMĄ, CT!

— Popiežius Jonas Paulius II priėmė privačią audienciją pranciškonų generalinės kapituolos dalyvius, iš viso apie 160 pranciškonų vienuolių, atstovaujančių visom pranciškonų vienuolijos provincijom visame pasauly. Audiencijos dalyvių tarpe buvo ir lietuvių pranciškonų provincijolas Tėv. Jurgis Gailiūšis, OFM, iš Kennebunkport, Maine.

— Ketvirtąjo jaunimo kongreso iškilmingas uždarymo mišias liepos 29 Koenigsteine aukos Europos lietuvių vyskupas dr. Antanas Deksnys. Pamokslą pasakys Šv. Kazimiero kolegijos Romoj rektorius prel. dr. Ladas Tulaba, P.A.

— Lietuvių jaunimo delegacija tuoj po ketvirtąjo jaunimo kongreso stengsis gauti audienciją pas Šv. Tėvą Joną Paulių II ir įteikti memorandumą, išreiškiantį susirūpinimą dėl tikėjimo persekiojimo Lietuvoje. Delegaciją sudarys kiekvieno krašto, kuris atsiuntė atstovus į kongresą, vienas delegatas, vienas IV PLJK komiteto atstovas ir PLJS bei PLB pirmininkai.

— Kun. Valentinas A. Atkočius, MIC, liepos 3 po širdies smūgio mirė Thompson, Conn. Velionis buvo gimęs 1919 birželio 11 Worcester, Mass. Baigęs paruošiamąsias studijas, Washingtono Katalikų universitete gavo teologijos licencijato laipsnį. 1945 gegužės 16 įšventintas kunigu. Romoj Biblijiniam institute studijavo Šv. Raštą ir 1949 gavo Šv. Rašto licencijato laipsnį. Grįžęs Amerikon, buvo Marijonų kunigų seminarijos profesorium, studentų prefektu, Šv. Kazimiero marijonų provincijos provincijolu, o 1957-1963 generaliniu tarėju Romoj. Vėliau ėjo Marianopolio viršininko, ekonomo ir mokytojo pareigas.

— Alfred J. Anderson, estų pasaulinės organizacijos prezidentas, po ilgos ir sunkios ligos mirė birželio 30. Velionis buvo gimęs 1901 lapkričio 26. Baigęs Tartu universitetą, priklausė prie Ūkininkų partijos. Gedulingos pamaldos atlaikytos liepos 7 New Yorko estų liuteronų bažnyčioje.

— Kun. dr. Tomas Žiūraitis, OP, gyvenąs Washingtone, D.C., nuo liepos 14 iki rugpjūčio 16 bus išvykęs į Bayonne, NJ., lietuvių parapiją pastoraciniiais reikalais.

— Tarptautinė PEN konferencija įvyks liepos mėnesį Rio de Janeiro mieste. Lietuviam atstovaus Tomas Venclova. Ta proga Vliskas parūpino ir Tautos Fondas išleido specialią brošiūrą anglų ir portugalų kalbomis. (E)

— Juozas Laučka Ateitininkų sendraugų stovykloje Dainavoj liepos 23 kalbės tema "Ateitininkijos apžvalga".

— Lietuviai, norėdami apsigyventi Floridoj, pasižvalgykite ir Daytona Beach. Čia puikus klimatas, ypatingai gražus Atlanto krantas, platūs paplūdimiai, modernūs prekybos centrai, ligoninės, autobusų susisiekimas, auganti lietuvių kolonija. Nuosavybės prieinama kaina. Mielai jum patarnaus Algirdas Alksninis. Kreiptis telefonu 904 253-5671 Austin O. Combs, Inc. Realtor. Namų telef. 904 761-9736. 2008 S. Atlantic Ave. Daytona Beach, Fla. 32018.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Nilsson, Plainville, Conn., H. Adamonis, Providence, R.I. Užsakę kitiem: J. Lileikis, Cleveland, Ohio — Olga Lileikis, Eden, Ont., Canada. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumerata visiem 13 dol. metam.

Brockton, Mass., Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyne birželio 16 šešios seselės šventė auksinį jubiliejų. Iš kairės: Ses. M. Morta, Ses. Virginija, Ses. Regina, Ses. M. Anunciata — vienuolijos vyresnioji, Ses. Pranciška, Ses. Elžbieta, Ses. Gerarda.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

ŠA Pabaltiečių šachmatų pirmenybės, kurias imasi surengti NY LAK lapkričio 10-11 New Yorke, turi išjudinti visas mūsų geriausias šachmatų pajėgas iš Toronto, Montrealio, Chicagos, Detroito, New Yorko, Bostono, Baltimorės ir kitų vietovių, ypač naujai augančias pajėgas, kaip 14-metį Andrių Kulikauską iš Californijos, 17-metį Ramūną Ivašką iš Bostono bei kitus. Iš pasikalbėjimo su pirmenybių vadovu Edvardu Stakniu aiškėja, kad dalyvio (starto) mokestis bus \$10; laimėtojam I-III vietos numatytos piniginės dovanos, papildomas dovanas gaus taipogi geriausi paskirų klasių laimėtojai ir jaunieji. Reginkime mūsų vyrus ir jaunius įsijungiančius dalyvius į šiuos amerikiečių turnyrus, tikslu pagerinti savo šachmatų lygį, kad nebūtume "sutrinti" stipriai besireiškiančių latvių. Šios p-bės bus pirmosios Pabaltijo šachmatų p-bės šiame krašte.

JAV 20-metis jaunuolis John Fedorowich iš Floridos gavo tarptautinio meisterio vardą. Turnyruose yra įveikęs JAV didmeisterius P. Benko, A. Leiną, L. Shamkovičių ir Suomijos dm M. Westerineną. Hastingso turnyre buvo įgavęs pranašumo

prieš buv. pasaulio meisterį Petrosjaną, tik pastarojo gynimosi gabumai išgelbėjo nuo pralošimo. Partija baigėsi lygiomis.

Australijos laikraštis "Mūsų Pastogė" įsivedė šachmatų skyrių, vedamą Vinco Augustinavičiaus. Jis jau 20 metų sekretoriauja Sydnejaus lietuvių šachmatų klubui. ŠK yra surengęs penkis savo klubo "Open" turnyrus. Šiomet numato šeštąjį ŠK "Open" turnyrą. 1977 ŠK turnyrą laimėjo V. Patašius. Dalyvavo 65 šachmatininkai, kurių didžiąją dalį sudarė kitataučiai.

SPORTAS

ŠALFASS varžybos
1979 m. Š. A. Pabaltiečių lauko teniso individualinės pirmenybės numatomos liepos 28-29 Vid. Vakarų sporto apygardos ribose. Rengia JAV latvių sporto sąjunga.

1979 m. ŠA. lietuvių vasaros žaidynės įvyks rugsėjo 1-2 Clevelande, Ohio. Varžybų programa apims lengvosios atletikos, plaukimo, lauko teniso ir golfo pirmenybes. Vykdo Clevelando LSK Žaibas ir Clevelando lietuvių golfo klubas.

1979 m. Š A. Pabaltiečių ir lietuvių šaudymo pirmenybės numatomos rugsėjo 15-16 Kanadoj. Vykdo Toronto estai. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų. Data ir vieta dar galutinai nepatvirtinta.

PITTSBURGH, PA.

Povilas Dargis, SLA prezidentas ir jaunimo kongreso gerbės komiteto narys, pasiūlė SLA pildomajai tarybai skirti auką jaunimo kongresui. Auka buvo paskirta. Susivienijimas atėjo su stambia auka į pagalbą ir dainų šventei, pereinantis metais ruoštai Toronte, Kanadoj. Pats P. Dargis, kuris vadovauja lietuviškai radijo programai, girdimai trijose valstijose, ragino lietuvius gausiai vykti į dainų šventę. Nenuostabu, kad iš Pittsburgho į dainų šventę išvyko net trys autobusai, pripildyti lietuvių keleivių.

Povilas Dargis kiekvieną sekmdienį savo radijo programos pabaigoj primena lietuviams šventą pareigą remti savo aukomis lietuviškus veiksmus — Atla, JAV ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Vliak, Balfą, lietuviškas parapijas, lietuvių vienuolynus, lituanistines mokyklas, už Lietuvos laisvę kovojančius laikraščius. Jų tarpe primenamas ir Darbininkas.

B.G.

GARDNER, MASS.

Bronius Savulis, Darbininko skaitytojas iš Greenfield, Mass., ir jo sesuo Bronė Vyšniauskienė paminėjo motinos mirties metines birželio 16, Athol, Mass. Šv. Pranciškaus lietuvių bažnyčioj mišias aukojo kun. Justinas Steponaitis. Po mišių pietūs vyko Lietuvių klube, Gardner, Mass., kur gyvena Vyšniauskai. Dalyvavo daug giminių ir draugų iš Greenfield, Athol, Gardner ir Worcester.

Viktorija Karmelavičiūtė Savulienė mirė nuo žaidų, kai sudegė namas, kuriame ji gyveno Pašėsupės kaime, Rudelių parapijoj, Lenkijoj. Palaidota Suvalkų parapijos kapinėse. Šeima motinai šiemet pastatė gražų paminklą. Lenkijoj liko vyras Antanas bei sūnus Pranas, mokytojujauj Oleeke.

—Š.D.

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Gliuda, Perlojos respublika. Premijuotas romanas. 7 dol.
A. Baronas, Laivai ir uostai. Romanas. 7 dol.
A. Baronas Šilko tinklai. Pasakojimai. 4.50 dol.
K. Jūra, Monsinjas Z. Ignatavičius. 10 dol.
Azorin, Pirmasis stebuklas, vertė P. Gaučys, 5 dol.
T. Venclova, 98 eilėraščiai. 6 dol.
V. Bogutaitė, Lietus ir laikas. Eilės. 2 dol.
V. Bogutaitė, Po vasaros. Eilėraščiai. 4 dol.
Persiuntimui pridėdama 50 c.
Šios bei kitos lietuviškos knygos, suvenyrai ir lietuviškos muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

10 dol. — M. Petrauskienė, Hartford, Conn.

Po 7 dol. — A. Pakštienė, Centerville, Mass., P. Kunigėlis, Williston Pk., N.Y., S. Baronitnas, New Hyde Park, N.Y., K. Kaminskas, Ansonia, Conn.

5 dol. — Vl. Geibavičius, Woodhaven, N.Y.

Po 2 dol. — dr. I. Alis, Springfield, Mass., K. Šimėnas, Dorchester, Mass., E. Jasukaitis, Linden, N.J., V. Salčiūnas, Delran, N.J., P.J. Bernotas, Wethersfield, Conn., R. Varela, Central Valley, Calif., Z. Dreslius, Hartford, Conn., I. Silks, Union City, Conn., V. Bakūnas, Pembroke, Ont., F. Yasus, Flushing, N.Y., A. Pilvelis, W. Hartford, Conn., L. Kersulis, Bantam, Conn.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Pratinkite savo jaunimą prie lietuviškos knygos. Gimtadienio, vardinų ir švenčių proga padovanokime jam bent po vieną lietuvišką knygą.

BALTIMORE, MD.

Lietuvių Svetainės kambariai šiuo metu remontuojami. Tai yra lietuvių centras, kurio gražioj salėj rudenį, žiemą ir pavasarį vyksta koncertai, renginiai. Ketvirtame aukšte yra Lietuviškas Muzėjus, trečiame aukšte Lietuvių Posto 154 Amerikos Legionieriai ir jų padėjėjos posėdžiauja ir turi savo parengimus, antrame — didelė ir puošni salė. Prie svetainės, gražus Lietuvių parkas. Planai dabar ruošiami dėl ypatingų parko atidarymo iškilnių.

Julija Rastenienė, kuri per ilgus metus buvo Dainos raštininke ir finansų sekretorė bei Moterų piliečių klubo pirmininkė, prieš kelias savaites susirgo ir šiuo metu savo namuose sveiksta. Linkime jai geros sveikatos.

Amerikos letionierių organizacijos Marylando valstijos metiniame seime Ocean City, Maryland, liepos 10-13 dalyvavę Lietuvių posto 154 legionieriai ir jų padėjėjos grįžo į Baltimore linksmai, nes jų kapelionas kun. A. Dranginis buvo išrinktas visos Marylando valstijos Amerikos legionierių organizacijos kapelionu.

Šv. Alfonso klebonijos langus šiuo metu remontuoja ir da-

žo. Darbininkai taip pat dažo vienuolyno langus.

Svečiai iš kitų miestų, lankydami pas savo gimines arba pažįstamus Baltimorėje, aplanko Šv. Alfonso bažnyčią pasigrožėti jos gražumu ir pasimelsti prie Šv. Jono Neumanno šventovės. Šv. Jonas Neumannas čia ėjo klebono pareigas nuo 1851 sausio iki 1852 kovo 28 kada buvo konsekruotas Philadelphijos arkivyskupijos ketvirtu vyskupu. Klebonijoje galima gauti jo medalikėlių ir paveikslukų.

Siuvelyklų darbininkai, kurių tarpe yra nemaža lietuvių, per pirmas dvi liepos savaites atostogauja.

Madų parodą kiekvienais metais rengia Šv. Alfonso parapijos sodaliatės. Nors paroda įvyks spalio mėnesį, sodaliatės jau dabar platina įėjimo ir loterijos bilietus.

Lilė Baker Bakerskienė per ilgus metus buvo Dainos choro dirigentė. Kaip susipratusi lietuvių ne tik dalyvavo lietuviškuose parengimuose, bet buvo žymi veikėja. Šiomis ienomis ji sunkiai serga ir guli Good Samaritan ligoninėj. Jos draugai, giminės su šeima prisimena ją savo maldose, maldaudami Dievo palengvinti jos skausmus ligoj.

Jonas Obelinis

1979 VISIT LITHUANIA, MUNICH & ROME 1979

(Audience with Pope John Paul II. Group to be specifically mentioned by the Holy Father. Audience arranged courtesy of Lithuanian College, Rome. Accommodations in Rome at Villa Lithuania)

TOUR NO.	DEPART N.YORK	RETURN N.YORK	CITIES/NIGHTS	TOTAL INCL. AIR FARE
304	August 15	August 29	Vilnius 5, Moscow 2 Munich 2, Rome 4	\$1430
305	Sept. 19	Sept. 28	Vilnius 5, Moscow 2 Helsinki 1	\$895

Cost per person, double occupancy; add \$3 US departure tax; tour director will accompany tours with minimum 30 participants

Reservations/Information:
UNION TOURS, INC.
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016

Jerry Zaborowski
Tour Manager

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES

Yes, I am interested in yourdeparture

Name

Address, City, Zip

Phone No.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ - 1979

Patariame siųsti tik tai, kas paskutiniu laiku Lietuvoje pageldaujama ir yra naudinga.

SIUNTINYS NO. 2. 1979

Labai gera vyriškai eilutei vilnonė angliška medžiaga — 3 m.; vilnonė angliška medžiaga moteriškai eilutei — 3 m.; vilnonė medžiaga suknelei, arba vakarinei suknelei medžiaga (medžiagos gali būti įvairių spalvų); vyriški išieginiai marškiniai; vyriškos arba moteriškos firmos Levi arba Wrangler jeans (tik tokių Lietuvoje pageldaujama) ir trumpas telescopic lietsargis, vyriškas arba moteriškas.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu — \$275.00

Į šį siuntinį dar galima dėdėti 8 svarus įvairių prekių. Medžiagos dar galima dėdėti 4 m., 3 m. dirbtinio minko kailio arba ką nors iš žemiau išvardintų naudingesnių dalykų:

Aviakailiai: ilgi, vyriški arba moteriški, tikro kailio kalnierių, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas \$242.00
Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui 94.00
Jeans, Wrangler arba Levi Straus 44.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis 37.00
Vyriškos arba moteriškos nailoninės kojinės 3.30
Tights (kojinės-kelnaitės) 4.40
Vilnonė gėlėta skarelė arba nailono didelė skarelė ... 13.00
Geresni marškiniai 15.00
Vyriški arba moteriški bateliai 39.00
Puiki suknelei medžiaga 30.00
Vilnonė eilutei medžiaga, vyrams arba moterims 61.00
Geresnė vilnonė medžiaga eilutei 88.00
Crimplene medžiaga suknelei 22.00

Kartu su drabužiais galima siųsti šiuos maisto produktus: 1/2 sv. arbatos — \$4.40; 1/2 sv. Nescafe — \$6.60; 1 sv. pupelių kavos — 7.50; 1 sv. šokoladinių saldainių — \$7.50; 1 1/2 sv. razinkų — \$2.60; 40 cigarečių — \$5.00.

Įvairūs kalkulatoriai, stetoskopai ir kraujo spaudimui matuoti instrumentai siunčiami pagal susitarimą.

Sudarant savo nuožiuą siuntinį, reikia pridėti \$34.00 persiuntimui.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausiu paveldėtojų būdu.

BALTIC STORES LTD.
(Z. & V. JURAS)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB,
ENGLAND, TEL. 01 460 2592

1979 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ, RYTŲ IR VAKARŲ EUROPA

Nuo devynių iki penkiolikos dienų

15 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE & ITALIJOJE:
5 naktys Vilniuje, 3 Maskvoje, 5 Romoje.
Liepos 24 d. — Rugpj. 7 d. \$1,249.00

VISOMS KELIONEMS ĮSKAITOMA:

- Išvykimas iš Bostono, New Yorko ir Chicagos via Lufthansa, Northwest Orient ir SAS
- Vienos dienos ekskursija į Kauną, pusė dienos Trakuose
- Įžymybių apžiūrėjimo kelionės
- Prityrusių kelionių palydovų ir vadovų patarnavimai
- Iš kitų miestų galima jungtis su papildomu mokestiu

Atstovai:

Worcester, Mass. — B. Sviklienė
(617) - 798-2868

Dėl daugiau informacijų ir rezervacijoms prašome kreiptis į:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, Ma. 02168
Tel. (617) — 969-1190

Sutvarkome dokumentus norintiems išsikviesti gimines iš Lietuvos arba norintiems ilgesnį laiką pabūti Lietuvoje.

P A D Ė K A

A.A. JADVYGAI TUMAVIČIENEI,

mūsų mylimai mamytėi gegužės 25 mirus, širdingai dėkojame visiem išreiškusiems mum skausmo valandoj užuojautą, puošusiem velionės karstą gėlėmis ir vainikais, užprašiusiem šv. mišias, skyrusiems aukas Lietuvių Fondui, Lietuviškosios Skautybės Fondui ir Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Ypač gili padėka priklauso giminei ir draugei Barborai Gailiūnienei už dosnią auką jamžinant Jadvygos Tumavičienės vardą ALKOJ, o taip pat SLA 365 kuopos auką Lietuvių Fondui.

Dėkojame visiem, kurie mūsų mamytę aplankė laidotuvių namuose, bažnyčioj ir palydėjo į kapines.

Dėkojame kun. Kontautui, kun. Baltrušičiui ir kun. Abračinskui už aukotas gedulingas šv. mišias, palydėjimą į kapines ir kitus patarnavimus. Dėkojame operos solistui Stasiui Liepai už giedojimą bažnyčioj ir vargonininkui komp. Jeronimui Kačinskui. Dėkojame Florence ir Juozui Casper už rūpestingą ir jautrų patarnavimą.

Dėkojame atsisveikinimo su mamyte vadovui Kaziui Šimėnui ir kalbėjusiems: Bostono LB apylinkės vardu — Antanui Matjoškai, Skautų vardu — skautininkei Irenai Veitienai, Sandaros Moterų Klubo vardu — Onai Lane, Balfio vardu — Antanui Andriulioniui, Moterų Federacijos vardu — Irenai Manomaitienei. Dėkojame Aleksandrui Chaplikui ir dr. Algirdui Budreckiui už tartą paskutinį atsisveikinimo žodį kapinėse.

Maloniai kviečiame draugus ir pažįstamus pasimelsti už mūsų brangios mamytės sielą.

Nuliūdusi šeima —
Irena Mickūnas, Gertruda Swiek
ir Julius Tumavičius

A.A.
VLADUI KOPPUI,

15 metų uoliai ir sąžiningai išdirbusiam Darbininko administracijoje, mirus, žmoną Liudviką bei kitus gimines užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvių pranciškonų spaustuvių
tarnautojai, Darbininko redakcija
ir administracija

A.A.
VLADUI KOPPUI

staiga mirus, giliai užjaučiame liūdinčią žmoną Liudviką Kopplienę bei kitus artimuosius ir kartu liūdime, netekę taurios asmenybės.

Regina ir Jonas Mack

Mielam mūsų nariui

A.A.
VLADUI KOPPUI

mirus, jo žmonai Liudvikai ir visai šeimai gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

LB Queens apylinkės valdyba ir nariai

A.A.
KUN. JONUI KARDAUSKUI

mirus, broli kun. Antaną Kardą bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Eugemija ir Mykolas Cibai

A.A.
KUN. J. KARDAUSKUI, MIC,

mirus, reiškiamo užuojautą ir kartu liūdime su jo broliu kun. Ant. Kardu, seserimis Maryte ir P. Kamantauskiene su vyru.

Aldona ir Juozas Rygeliai
su šeima

A.A.
KUN. JUOZUI ČEKAVIČIUI

mirus, jo seseriai Onai Šeputienei ir seserims Lietuvoje skausmo valandoje reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Vytautas ir Albina Tomkai
B. ir B. Oniūnai

Juno Beach, Florida

Liudvika ir Vladas Koppai prieš 8 metus atšventė vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį.

MIRĖ ADV. VLADAS KOPPAS

Liepos 4 vakare ligoninėje mirė advokatas Vladas Koppas, Darbininko administracijoje dirbęs apie 15 metų. Palaidotas liepos 9 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Liko žmona Liudvika, dukra su trim anūkais ir trim proanūkais.

Vladas Koppas buvo gimęs 1900 gruodžio 3 Eržvilke. Pradėjo gimnaziją lankyti Kaune. Užėjus pasauliniam karui, pasitraukė į Maskvą, kur tęsė gimnazijos mokslus. Po karo grįžo į Kauną, buvo mobilizuotas į Lietuvos kariuomenę. Išėjęs iš kariuomenės, gimnazijos kursą baigė eskternu. Įstojo į Aukštųjų kursų teisės studijuoti. Paskui perėjo į Lietuvos Universiteto teisių fakultetą. Studijas baigė 1925 ir buvo advokatas. Visą laiką gyveno Kaune. Iš Lietuvos pasitraukė 1944, kada buvo didieji bėgimai. Pateko į Berlyną. Karui pasibaigus net buvo Berlyne pabėgėlių stovyklos komendantu, nes mokėjo angliskai, prancūziškai ir vokiškai. Laisvai jis kalbėjo šešiom kalbom.

Į Ameriką atvyko 1949 ir visą laiką gyveno New Yorke. Išėjęs į pensiją, savaitėje porą dienų dirbdavo Darbininko administracijoje. Čia dirbo per 15 metų. Buvo visada paslaugus, nepaprastai korektiškas, tikras džen-telmenas. Todėl buvo visų žmonių mėgiamas.

Velionis buvo vokiškos kilmės. Jo senelis — von Kopp — dalyvavo 1863 metų sukilime, už tai jam buvo atimtas von titulas. Namuose visi mokėjo vo-

kiškai. Jo tėvas kalbėjo vokiškai ir žemaitiškai. Jų giminėje buvo vienas kardinolas — Ferdinand von Kopp, miręs 1914. Jis buvo velionio senelio brolis. Tuo metu buvo prasidėjęs pirmasis pasaulinis karas, ir iš Žemaitijos velionio tėvas negalėjo nuvažiuoti Berlyną į kardinolo laidotuves.

-o-

Velionis mėgo meną ir dailiąją literatūrą, migo skaityti knygas. Visą laiką domėjosi lietuviška knyga, kas naujo išeina. Gerai pažino ir pasaulinę literatūrą, daugumą buvo skaitęs originalų kalba. Mėgo ir dailę, uoliai lankė visas parodas, domėjosi lietuviška dailės raida.

Jam buvo padaryta operacija. Po operacijos atsigavo, bet susiformavo kraujo krešulys ir jį pribagė.

-o-

Darbininko administracija, redakcija ir spaustuvių tarnautojai visai šeimai reiškia gilią užuojautą.

A. a. V. Koppui, ilgus metus dirbusiam Darbininko administracijoje, mirus, velionio žmonos pageidavimu, šeimos bičiuliai aukoją Darbininko spaudos paramai: po 25 dol. — Marytė Šalinskienė ir Rožė su Algirdu Daukšai, 20 dol. — J.V. Staškai, po 10 dol. — Ona Aleknienė, B. Spudienė, B.V. Sutkai, V. Mickeliūnas, J. Paknys, Janina ir Ture Hasselberg, po 5 dol. — E. Legeckas ir S. Čepas. Spaudos įvertintojam už aukas nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

P A D Ė K A

A.A.
ONA GUTMANIENĖ

užbaigė savo žemišką kelionę š.m. birželio 24.

Dėkoju vielsms dalyvavusiems šermentyse, laidotuvėse, užprašiusiem šv. Mišias ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą šv. Jono kapinėse. Išskirtinai priklauso ypatinga padėka Galinių šeimai, kuri gelbėjo velionę jos sunkioje ligoje. Ačiū kun. A. Račkauskui ir Tėvui P. Baniūnui, OFM, už maldas koplyčioje, gi Apreiškimo bažnyčioje už atlaikymą šv. Mišių kunigams A. Račkauskui, A. Kardui ir Tėvui V. Balčiūnui, OFM, Beleckams už polaidotuvinius pietus, Marytei Šalinskienei už gražų ir nuoširdų laidotuvių sutvarkymą.

Brolis Liudvikas Jurkūnas

VASARVIETĖ ASBURY PARK

Pagal paskutinius New Jersey valstijos reikalavimus pagrindiniai atremontuotame name kambarius išnuomojame vasarotojams, taip pat pensininkams. Čia gražiame pajūrio miestelyje, lietuviškoje atmosferoje už prieinamą kainą siūlome apsigyventi nuolatiniams. Laukiame visų.

Ona ir Petras Laniai
515 4th Ave., Asbury Park, N.J. 07712
Telef. 201 776-9783

BOSTONO
ŽINIOS

Pavergtų Tautų Savaitė Bostono State House Doric Hall patalpose bus minima liepos 18, šį trečiadienį, 11 val. ryto. Visi lietuviai kviečiami atsilankyti į šį minėjimą. Minėjimą rengia ukdrainiečiai ir pabaltiečiai. Massachusetts gubernatorius Edward J. King birželio 19 išleido proklamaciją, kuria liepos 15-21 skelbia pavergtųjų tautų savaitę Massachusetts valstijoje ir kviečia visus piliečius prisidėti prie atitinkamų renginių.

Autobusas į tradicinę lietuvių susitikimo šventę-pikniką N. Pr. Marijos seserų sodyboje, Putnam, Conn., išvyks liepos 22, sekmadienį, 8:30 val. ryto nuo So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos namo. Iš pikniko grįš 6 val. vak. Autobusas patogus ir vėsinamas. Kelionė į Putnamą ir atgal tik 8 dol. Autobuse vietas užsisakykite iš anksto pas Stanley K. Griganavičių, tel. 268-5351. Vietų skaičius ribotas. Praėjusiais metais pavėlavę vietų nebegavo.

Lietuvių pranciškonų spaustuvių Brooklyne veikia nuo 1951 metų. Šiemet jau yra 28 metai. Per tą laiką kiek ji atspausdino lietuviškų knygų, žurnalų. Ji palaikė ir pratęsė mūsų lietuvių. Tad jei turti spaudos darbų, kreipkis į šią lietuvių pranciškonų spaustuvių Brooklyne. Adresas: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Telefonas — 212 827-1350.

Bostono
parengimų
kalendorius

Pavergtų Tautų Savaitės minėjimas liepos 18, trečiadienį, 11 val. State House patalpose.

Minkų radijo valandos gegužinė Romuvos parke Brocktone įvyks rugpjūčio 12.

Tautos šventės minėjimas, rengiamas Martyno Jankaus šaulių kuopos, Brocktone įvyks rugsėjo 9.

Tautos šventės minėjimas Lietuvių Piliečių Dr-jos salėj So. Bostone įvyks rugsėjo 16.

Stepono Dariaus legionierių posto moterų pagelbininkų banketas įvyks rugsėjo 30.

Balfo Bostono skyriaus 35 metų sukakties minėjimas įvyks spalio 28 So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėj.

Laisvės Varpo rudens koncertas Lietuvių Piliečių Dr-jos salėj So. Bostone įvyks spalio 7.

Tautinių šokių sambūrio šokių vakaras Lietuvių Piliečių Klube So. Bostone įvyks spalio 13.

Dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas įvyks lapkričio 11.

Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimas įvyks lapkričio 18.

L.A.SVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedejas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209 BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduosimas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

"Amber Holidays"

1979 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ
iš Bostono/New Yorko

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Rugsėjo 19 — \$829.00 (vienos savaitės)
Rugsėjo 26 — \$829.00 (vienos savaitės)
Spalio 10 — \$829.00 (vienos savaitės)
Gruodžio 19 — \$1045.00 (dviejų savaitių)

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS —
PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSCIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDZIŪNAS.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

VITAS TRAVEL SERVICE

94-10 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN, N.Y. 11421
(212) 847-5522

1979 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITES:	Is Bostono ar New Yorko	Is Chicago
Gegužės 14 ir 21 d.	\$850.00	\$980.00
Birželio 11 d. — Išparduota		
Liepos 9, BIRŽELIO 18	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 20, Rugs. 3 ir 10	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 17	\$850.00	\$980.00
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje; 1 naktis Maskvoje		

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

Birželio 25, Liepos 16.		
Rugpjūčio 6	\$1200.00	\$1330.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 3 naktys Rygoje, 3 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinke		
Liepos 2	\$1375.00	\$1500.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 5 naktys Romoje		

Liepos 23	\$1400.00	\$1530.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 2 naktys Luceirne, 2 naktys Munique, 1 naktis Baden-Baden, 1 naktis Zuriche		

Rugpjūčio 14	\$1375.00	\$1500.00
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 6 naktys Paryžiuje		

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Įskaitoma ekskursijos į Kauną ir Trakus, ir vizų mokesčiai. Kainos asmeniui, dvišes kambaryje (are subject to changes and/or government approval). Vienam kambaryje 1 savaitel reikia primokėti \$100.00; 2 savaitims — \$175.00.

Kainos apskaičiuotos 30-čiai ar daugiau keleivių.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Pavergtų Tautų Savaitė šiemet bus minima liepos 15-22. New Yorke minėjimas vyks liepos 15. 9 val. ryto renkamas prie 59th St. ir 5th Avenue. Po to vyksta organizuotai į Šv. Patriko katedrą. Mišios katedroje 10 val. Po mišių paradas į Central Park Mall (Band Shell prie 72nd St.). Ten vyks oficialių asmenų pareiškimai ir įvairių tautinių grupių meninė programa. Visus kviečia pavergtų tautų komitetas.

Pavergtų tautų savaitė baigiam liepos 22 prie Laisvės statulos. Išlilmės prasidės 1 v. Rengia Pavergtų Tautų draugai — amerikiečiai.

Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius, išvyko Europon į jaunimo kongresą.

Pranciškonų spaustuvė liepos 7 pradėjo trijų savaitių atostogas. Į darbą grįžta liepos 30. Atostogų metu nauji spaudos darbai nepriimami, spausdinami tik tie, kurie įsipareigoti — parapijų biuleteniai. Spaustuvės atostogos neliečia Darbininko laikraščio.

Kun. Antanas Petrauskas, Angelų Karalienės parapijos klebonas, liepos 8 pradėjo mėnesio atostogas.

Kun. Vytautas Pikturna atostogas praleido Europoje, keliaudamas po įvairius kraštus. Grįžęs iš atostogų, jis nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie dalyvavo jo kunigystės 40 metų sukaktyje ir taip įspūdingai išleido į kelionę. Ypač jis dėkingas Elenai Mickeliūnienei už surengtas vaišes.

Į lietuvių dieną Lakewood, Pa., rengiamas autobusas. Rengia Lietuvos vyčių 110 kuopa. Šiemet toji diena bus rugpjūčio 12. Išvykstama 8 v. r. Kaina — 12.50 dol. Registruotis pas Joną Adomėną; darbo metu — 697-7257, namuose — 497-5212.

Lituanistinių kursų klausytojai su lektoriais — Jadvyga Kregždienė (trečia iš kairės) ir Demie Jonaitis (penkta iš kairės).

HENRIKO IR SOFIJOS KAČINSKŲ IŠLEISTUVĖS

rengiamos

liepos 20, penktadienį, 8 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Vietas galima užsisakyti skambinant: Živilei Jūrienei — 441-7831, arba Genel Kudirkienei — 846-8622, arba Antanai Reivytienei — 894-4368.

Organizacijų atstovai, kurie norėtų atsisveikinti ar dovaną įteikti, prašomi iš anksto kontaktuoti Laisvės Žiburio radijo direktorių Romą Kežį.

Įėjimo auka — 10 dol.

Išleistuves rengia ir visus atsilankyti kviečia

Laisvės Žiburio radijas

Darius ir Girėno skridimo minėjimas bus liepos 14, šeštadienį, 3 v. popiet prie lakūnų paminklo Brooklyne. Minėjimą rengia paminklo statybos komitetas ir Liet. Darbininkų Draugijos 7 kuopa, kuriai pirmininkauja Bronė Spūdienė. Invokaciją sukalbės Tėv. Paulius Baltakis, OFM. Kalbą pasakys Jonas Valaitis ir kiti. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti minėjime. Darius ir Girėnas į Lietuvą iš New Yorko skrido 1933 liepos 15, šeštadienį.

Elizabeth, N.J., birželio 26-30 aukštesniosios mokyklos salėje buvo surengtas tautų festivalis, kuriame dalyvavo ir lietuviai. Speciali lietuvių programa buvo liepos 26 nuo 8:30 v.v. iki 9 v.v. Prie lietuvių stalo buvo demonstruojama juostų audimo technika, buvo platinama informacinė literatūra. Ant sienos buvo pakabintas didelis Vilniaus universiteto didžiojo kiemo paveikslas. Nuotrauka pagaminta Vytauto Augustino ir buvo panaudota Kultūros Židinyje, kai ten buvo rengiamas universiteto 400 metų minėjimas. Elizabeth mugėje ši didžiulė nuotrauka patraukė visų dėmesį. Prie nuotraukos buvo parašyta, kad universitetas mini 400 metų sukaktį.

Vincas ir Emilija Rasteniai buvo išvykę dviejų savaitių kelionei į Europą, aplankę Graikiją ir Egiptą. Iš kelionės grįžo liepos 10.

Lietuvių diena Putname bus liepos 22. Pamaldos 11 val. Programą atliks Neringos mergaičių stovyklos stovyklautojos. Iš New Yorko organizuojamas autobusas.

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 827-1351 ir prašyk, kad plokštelės atsiųstų į namus.

A. a. Kazimiero Barausko mirties pirmos metinės atžymėtos iškilmingomis pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje liepos 7. Po to pašventintas paminklas Cypress Hills kapinėse. Šeima nuoširdžiai dėkoja visiem draugam, taip gausiai atsilankiusiems į pamaldas bažnyčioje ir į paminklo pašventinimą kapinėse.

A. a. kun. Juozo Čekavičiaus garbingam atminimui Bronė ir Antanas Reventai Kultūros Židiniui aukoja 25 dol., o velionio seserį Oną Šeputienę ir kitus gimines Lietuvoje giliai užjaučia. Nuoširdus acū.

A. a. kun. J. Čekavičiaus atminimui pagerbti Kultūros Židiniui aukoja 50 dol. ir giliai užuojautą reiškia velionio seseriai Onai Šeputienei, giminėm ir artimiesiems Ona Jasaitienė ir Nijolė Jasaitytė, Tadas ir Ina Jasaičiai. Nuoširdus acū.

Jonas Rūtenis, kuris praeitų metų rudenį išsikėlė į Cape Codą, rugpjūčio mėnesį rengia xavo tapybos kūrinių parodą. Jonas Rūtenis yra ir New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjungos pirmininkas. Sąjunga talkina Adomo Varno 100 metų sukakties minėjimui, kuris rengiamas šį rudenį Bostone.

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 22. Autobusas išsina sekmdienį 6:30 val. ryto nuo pranciškonų vienuolyno (Kultūros Židinio), 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 — 7 val. sustoja prie Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven. Kelionė asmeniui 17 dol., įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis Darbininko administracijoje — tel. 827-1351 arba pas M. Šalinskiene — tel. 296-2244. Gautas modernus ir patogus kelionei autobusas. Dėl benzino trūkumo negali vykti automobiliais raginami pasinaudoti ekskursijos autobusu. Atsiradus didesniai keleivių skaičiui, bus išnuomoti du autobusai.

Lietuviška spauda laikosi lietuviškas gyvenimas. Paremk auka lietuvišką spaudą ir platinink ją!

Kursantai baigė mokslo metus

Lietuvių kalbos kursai, kurie vyksta šeštadieniais ir pirmadieniais Kultūros Židiny, birželio 11 baigė mokslo metus.

Posėdžių menė, kur vyksta pamokos, talkos būdu buvo surengtos vaišės. Jose dalyvavo lektorės Jadvyga Kregždienė ir Demie Jonaitis. Tarp svečių buvo Tėv. Paulius Baltakis, OFM, Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininkas, ir Aleksandras Vakselis, LB New Yorko apygardos pirmininkas.

Bill Kumet kursantų vardu įteikė Tėvui Pauliui 100 dol. čekį, kaip simbolišką padėką už leidimą naudotis patalpomis.

Prieš išsiskirstant, buvo nutarta ieškoti daugiau kursantų ir pavadinti kursų Donelaičio vardu.

PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖ KENNEBUNKPORTE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti savo vasarvietėje, Kennebunkporte. Čia ideali vieta ir fiziniams, ir dvasiniam poilsiui. Pavargusias nuo darbo jėgas stiprina didinga Maino gamta — jūra, miškai, tyras oras, o taip pat geras maistas, patogūs kambariai. Dvasiai atgaivos teikia meniška aplinka — monumentinės skulptūros lauke, nuostabaus grožio koplyčia, dailės parodos, koncertai, literatūros vakarai, paskaitos. Pranciškonų vasarvietė JAV ir Kanados lietuviams yra tapusi visokerio poilsio vieta karštais vasaros mėnesiais.

Atostogavimą sezonas prasideda birželio 30 ir baigiasi rugsėjo 3. Informacijų ir rezervacijų reikalais kreipiamasi šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, ME 04046. Tel. 207 967-2011.

MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA BAIGĖ MOKSLO METUS

Išleido 25-tą laidą

Maironio lituanistinė mokykla mokslo metus baigė birželio 9 ir 10. Birželio 9, šeštadienį, dar buvo pamokos įprastine tvarka. Aštuntas skyrius buvo iššęs į parką pasivaikščioti. Pabaigoje mokytojai ir tėvų komitetas palinkėjo gražios vasaros visiems. Darbštusis tėvų komitetas į dėžes sudėjo kavos virdulius ir skambučių. Uolus ir visada paslaugus Bill Kumet buvo neužmirštas per visus mokslo metus. Pirmas atsakė į mokyklą, virė kavą visiems, skambino pertraukų metu, rūpinosi, kad viskas sklandžiai praeitų.

Tiek tėvų komitetas, tiek mokytojai apgailėjo, kad Bill Kumet pasitraukė iš tėvų komiteto. Mokykla tikrai pasigis jo paslaugumo ir jo pastabumo. Visi jam dėkoja už tą didelį trūšą ir meilę šiai Maironio mokyklai.

Pamaldos K. Židinyje

Birželio 10, sekmadienį, 12 val. Kultūros Židinyje buvo jaunimo pamaldos. Mišias aukėjo mokyklos kapelionas Tėv. Paulius Baltakis, OFM. Jis pasakė ir pamokslą. Mišios buvo jausingos. Giedojimui vadovavo Dalia Sakaitė, porą jaunuolių grojo gitarom.

Choras scenoje

Po mišių tuoj persiorganizuota iškilmingam aktui. Nuimtas altorėlis, pastatyti stalai, pultas, įjunti mikrofonai, sudėtos kėdės prezidiumui. Atskirai šone, scenos dešinėje sėdėjo aštunto skyriaus mokiniai. Mergaitės buvo su tautiniais drabužiais.

Kai taip tvarkėsi salėje, mokyklos choras sulipo į sceną. Išlilmės pradėtos Maironio lituanistinės mokyklos choru. Tikrai, tai yra šio pakraščio jauniausias choras. Tai dainuojanti

SUKTA VAGYSTĖ

Liepos 5, ketvirtadienį, 12 val. dienos į Eugenijos Kezlenės namus atėjo du vyrai: vienas — baltas, kitas — juodas. Prisistatė kaip Con Edison bendrovės atstovai, atvykę patikrinti elektros įrengimų. E. Kezlenės tuo metu nebuvo namuose, vyrus įleido nuomininkė. Baltasis su moterim nuėjo į apačią ir ten pradėjo čiupinėti, sukinėti elektros saugiklius. Tuo tarpu jo draugas palipo į butą ir pradėjo viską versti, ieškodamas geresnių daiktų. Susirinko visa, kas buvo vertingiausio ir ką galėjo greitai pagrobti. Nuomininkė pradėjo įtarti, kad čia kažkas negerai. Pamatė ir vagį besileidžiantį su daiktais iš viršaus. Nuomininkė pradėjo šaukti, išbėgus kieman. Abu vagys tuoj pabėgo ir nuvažiovo mašina. Įvykio tirti buvo atvykę bent keli detektyvai. Nuostolio padaryta apie 700 dol.

Visiem patariama nepažįstamų žmonių neįleisti į namus. Tokie vagys ypač mėgsta apiplėšti vyresnio amžiaus žmones. Jų apsaugai policija yra suorganizavusi net atskirą skyrių, kuris greitai atvyksta į vietą įvykių tirti.

Ieškomas administratorius Kultūros Židiniui. Pagrindinės pareigos: administravimas, ūkvedyba, švaros palaikymas. Alga pagal susitarimą. Nemokamas butas Kultūros Židinio rajone. Suinteresuoti prašom kreiptis į Lietuvių Kultūros Fondo valdybą: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Telef. 235-5962.

Išnuomojamas kambarys moteriai prie parko Woodhaven. Galima laisvai naudotis virtuve. Skambinti 441-1215.

Išnuomojami 5 kambariai su vonia antrame aukšte, Miller Ave., netoli Kultūros Židinio. Skambinti 235-0706.

jaunystė — vaikų choras. Jį subūrė ir išmokė mokytoja ir muzikė Nijolė Ulėnienė.

Choras padainavo G. Gudauskienės tris dainas: Norėčiau skristi, Tėvynės himnas, Ten kur ošia ir J. Gaidelio — Dainuojanti jaunystė.

Mokytoja dar atsiprašė, kad kokios 40 vaikų trūksta. Ir šiaip scenoje galėję būti apie 60-80.

Publika chorui nuoširdžiai paplojo.

Pradedamas iškilmingas aktas

Mokyklos vedėja Aldona Marjošienė yra išvykusi į Šveicariją su visa šeima. Ją pavaduojama mokyklos inspektorė Elena Ruzgienė. Ji ir vadovavo visam iškilmingam aktui.

Garbės prezidiumas

Į garbės prezidiumą pakvietė: Lietuvos gen. konsulą Anicetą Simutį, Rytų apygardos švietimo inspektorių Antaną Masionį, LB New Yorko apygardos pirmininką Aleksandrą Vakselį, LB NJ apygardos pirmininką Kazį Jankūną, LB apygardos valdybos narę švietimo reikalams Janę Gerdviliene, Tėvų komiteto pirmininką ir LB Connecticuto apygardos vicepirmininką Gintą Zemaitį, Tėv. Paulių Baltakį, OFM, mokyklos kapelioną, seselę Urbaną, išleidžiamosios klasės mokytoją Paulių Jurkų.

Kaip veikė mokykla?

Vedėja pranešė, kad šiemet mokykloje veikė vaikų darželis, dvi parengiamosios klasės ir 8 skyriai. Viso mokinių buvo 138, mokykloje dirbo 14 mokytojų.

Baigiant mokslo metus, buvo mokytojų tarybos posėdis, kur apžvelgti mokslo metai ir surašytas protokolas, kas baigia 8 skyrius. Pakvietė mokytoją Rasą Milukaitę paskaityti šio mokytojų posėdžio protokolą.

Aštuntą skyrių baigė

Šiemet Maironio lituanistinę mokyklą baigė 17 mokinių. Tai buvo 25-toji mokyklos laida.

Mokyklą baigė šie mokiniai: Rima Budreckaitė, Laura Gudelytė, Rama Gvildytė, Aukšė Jankauskaitė, Ramunė Jasaitytė, Rima Jasaitytė, Algis Jurgėla, Linas Karmazinas, Loreta Kliučkaitė, Audrė Lukoševičiūtė, Juozas Milukas, Dalia Nemickaitė, Daina Penikaitė, Vita Rygelytė, Dana Senkutė, Monika Vygantaitė, Jonas Žukauskas.

Vienais penketukais baigė keturios mergaitės: Laura Gudelytė, Aukšė Jankauskaitė, Ramunė Jasaitytė ir Audrė Lukoševičiūtė. Antrąją mokine baigė Monika Vygantaitė, kuri tą dieną buvo susirgusi ir mokyklos baigimo išlilmės nedalyvavo. Trečiąją mokine baigė Rama Gvildytė.

Dovanos

Atestatus jiems įteikė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, kuris taip pat buvo tuos atstatus antspaudavęs konsulato antspaudu.

Visi baigiusieji buvo apdovanoti įvairiomis dovanomis. Tėvų komitetas dovanavo lietuvišką juostelę, kur buvo jaustas mokinio vardas. Juostelė vartojama atžymėti skaitomą knygą, kur esi sustojęs. LB apygarda dovanavo Maironio "Balados", gražią, liuksusinę knygą išleistą Romuvos leidyklos. Šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas įteikė kuopos išleistą knygą "Pėdos

mirties zonoje". Taip pat kiekvienas gavo ir LB nario knygelę.

Sveikina

Sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Jis pasidžiaugė, kad mokiniai ištesėjo ir mokyklą baigė. Išreiškė padėką tėvams, mokytojams, atskirai padėkojo mokytojai Nijolei Ulėnienėi už gražų vaikų choro parengimą.

Toliau kalbėjo LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Jis kalbėjo visų trijų čia esančių apygardų vardu ir linkėjo, kad baigusieji būtų pasišventę lietuviškai veiklai. Reikia džiaugtis, kad mes skiriamės nuo amerikiečių masės, turime pasirodyti pranesni už kitus, nepasitraukime nuo lietuvių bendruomenės, nes tik kartu veikdami išlaikysime savo švietimą ir savo tautines tradicijas.

Rytų apygardos mokyklų inspektorių Antanas Masionis pradėjo kalbą nuo Lietuvių Fondo, kad jis lietuviškiems reikalams jau yra išdalijęs 550,000 dol. O mokyklos fondas yra jau 5 mil. dolerių. Tiek yra apytikriai lietuvių tėvai išleidę lietuviškam švietimui nuo 1950 metų iki dabar. To fondo dividendas — tai veiklusis jaunimas.

Toliau prisiminė jaunimo kongresą ir mokytojų studijų savaitę. Kvietė į ją kuo gausiausiai važiuoti, ypač reikia ten siųsti jaunimą.

Visiem palinkėjo gražios vasaros.

Dar kalbėjo tėvų komiteto pirmininkas, padėkodamas visiems už gražų darbą. Kalbėjo ir klasės auklėtojas Paulius Jurkus, prisimindamas, kaip buvo dirbta, ir kviesdamas baigusiuosius nenuolti nuo Kultūros Židinio ir nuo kitų lietuviškų įstaigų.

Baigusiujų vardu atsisveikino ir visiem padėkojo Laura Gudelytė. Septinto skyriaus vardu atsisveikino Nina Jankauskaitė.

Aštuntas skyrius iš savo pusės apdovanojo gėlėmis visus mokytojus, kurie kada dirbo su jais, atskirai apdovanojo mokyklos vedėją ir savo klasės auklėtoją.

Kiti pranešimai

Buvo padaryti pranešimai apie kiekvieną skyrių. To skyriaus mokytojas pranešė, kiek mokėsi ir kas geriausiai baigė. Jiem įteiktos dovanos.

Iškilmingas aktas baigtas Lietuvos himnu. Po to buvo vaišės. Viršutinėje salėje buvo vaišės vivai mokyklai, jas rengė tėvų komitetas, o žemutinėje salėje — baigusiujų vaišės, kuriose dalyvavo mokytojai ir baigusiujų šeimų artimieji. (p.j.)

MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Kennebunkporte, Maine, tėvų pranciškonų vasarvietėje liepos 8 pradėta mokytojų studijų ir poilsio savaitė. Viso suvažiavo 51. Daugiausia yra iš Kanados, net 11. Tolimiau iš Omaha, Nebraska.

Liepos 9, pirmadienį, mokytojas Antanas Rinkūnas iš Toronto supažindino su savo vadovėliu, kuris parengtas tiems, kurie nemoka lietuviškai ir nori išmokti.

Studijų savaitėje dalyvauja ir Bronius Juodelis, LB Švietimo Tarybos pirmininkas. Savaitė baigiasi liepos 14.

XII PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Ivyks 1979 rugsėjo 1-2-3 d. Toronte, Kanadoje. Individualūs pakvietimai su programomis, registracijos ir viešbučio rezervacijomis jau išsiųsti. Prašome registruotis laiku.

Kolega ir Kolege, jeigu kuris iš Jūsų negaus laiško, tai ne dėl mūsų kaltės, bet dėl neturėjimo adresų. Kviečiame ir Jus dalyvauti. Informacijų teirautis pas PLGS sekretorių dr. A. Barkauską, 64 Ellesmere Rd. Scarborough, Ontario, Canada, M1R 4C2 Tel. 416 444-6117.

PLG Sąjunga